

ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)

9. září 2009 *

Ve věci T-301/04,

Clearstream Banking AG, se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo),

Clearstream International SA, se sídlem v Lucemburku (Lucembursko),

zastoupené H. Satzkym a B. Maassenem, avocats,

žalobkyně,

* Jednací jazyk: němčina.

proti

Komisi Evropských společenství, původně zastoupené T. Christoforouem, A. Nijenhuisem a M. Schneiderem, poté A. Nijenhuisem a R. Sauerem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise K(2004) 1958 v konečném znění, ze dne 2. června 2004 v řízení podle článku 82 [ES] [věc COMP/38.096 – Clearstream (zúčtování a vypořádání)],

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda, M. Prek (zpravodaj) a V. M. Ciucă, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: C. Kristensen, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. října 2008,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový základ sporu

- ¹ Druhá žalobkyně, Clearstream International SA (dále jen „CI“), jejíž sídlo se nachází v Lucemburku, je holdingovou společností, která vlastní první žalobkyni, Clearstream Banking AG (dále jen „CBF“), se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo) a Clearstream Banking Luxembourg SA (dále jen „CBL“). Skupina Clearstream poskytuje služby zúčtování, vypořádání a úschovy cenných papírů. CBL a Euroclear Bank SA (dále jen „EB“) se sídlem v Bruselu (Belgie) jsou jediní dva mezinárodní centrální depozitáři cenných papírů v současnosti působící v Evropské unii. CBF je v Německu centrálním depozitářem cenných papírů a v současnosti jedinou bankou, která má status depoziční banky pro cenné papíry (Wertpapiersammelbank).
- ² Dne 22. března 2001 zahájila Komise Evropských společenství z úřední povinnosti šetření týkající se služeb zúčtování a vypořádání tím, že zaslala první řadu žádostí o informace některým institucím, poté doplňující žádosti soustředěné na případné zneužívající jednání CI a CBF.
- ³ Dne 28. března 2003 zaslala Komise žalobkyním oznámení námitek, na které žalobkyně odpověděly dne 30. května 2003. Slyšení se konalo dne 24. července 2003. Během slyšení předložila EB své stanovisko k vymezení trhu během slyšení jakožto třetí osoba dotčená řízením a v odpověď na žádost Komise o informace.

- 4 Žalobkyním bylo ve dnech 14. dubna 2003 a 3. listopadu 2003 umožněno nahlédnout do spisu. Dopisem ze dne 17. listopadu 2003 informovala Komise žalobkyně o tom, jak hodlá použít některé poznatky dodané do spisu po umožnění nahlédnutí do něj dne 14. dubna 2003, jakož i informace týkající se nákladů vynaložených žalobkyněmi po červencovém slyšení, a vyzvala žalobkyně, aby jí sdělily své připomínky. Žalobkyně odpověděly dopisem ze dne 1. prosince 2003.

Napadené rozhodnutí

- 5 Dne 2. června 2004 přijala Komise rozhodnutí K(2004) 1958 v konečném znění, v řízení podle článku 82 [ES] (dále jen „napadené rozhodnutí“). V tomto rozhodnutí žalobkyním vytýká porušení článku 82 ES jednak odmítnutím poskytnout EB služby primárního zúčtování a vypořádání a diskriminací EB v tomto ohledu, a jednak uplatňováním diskriminačních cen vůči EB.
- 6 Napadené rozhodnutí obsahuje obecné informace o zúčtování a vypořádání operací s cennými papíry, jehož podstatná část je uvedena níže.
- 7 Vypořádání operací nákupu a prodeje cenných papírů vyžaduje stále ověřování vlastnictví dotyčných cenných papírů, aby byla zajištěna právní jistota v případě převodu vlastnictví v důsledku nákupu nebo prodeje a aby byla zajištěno pokračující poskytování služeb souvisejících s cennými papíry. Z tohoto důvodu musí být po uzavření obchodu s cenným papírem následovat několik doplňujících operací.
- 8 Zúčtování (clearing) je operací, která probíhá mezi obchodováním a vypořádáním. Zajišťuje, aby se kupující a prodávající dohodli na stejné transakci a aby byl prodávající

oprávněn dotčené cenné papíry zcizit. Vypořádání (settlement) je konečným převodem cenných papírů a finančních prostředků z prodávajícího na kupujícího, jakož i uvedením odpovídajících záznamů v účetnictví cenných papírů.

- 9 Existují tři druhy poskytovatelů služeb zúčtování a vypořádání:
- centrální depozitář cenných papírů (dále jen „CDCP“) je instituce, která uschovává a spravuje cenné papíry a která umožňuje provádět transakce s cennými papíry, jako je převod cenných papírů mezi dvěma stranami, jejich zaznamenáním v účetnictví; ve své zemi původu CDCP poskytuje služby zúčtování a vypořádání operací uskutečněných s cennými papíry, které má v úschově (v konečné úschově); může také nabízet služby jako zprostředkovatel v přeshraničních operacích zúčtování a vypořádání, pokud k primární úschově cenných papírů dochází v jiné zemi;
 - Mezinárodní centrální depozitář cenných papírů (dále jen „MCDCP“) je instituce, jejíž hlavní činností je zúčtování a vypořádání v mezinárodním prostředí; zajišťuje zúčtování a vypořádání mezinárodních cenných papírů nebo přeshraniční transakce s vnitrostátními cennými papíry;
 - banky jako zprostředkovatelé nabízejí svým zákazníkům služby týkající se operace s cennými papíry, přičemž tyto operace jsou v Evropské unii obecně vnitrostátní.
- 10 Všechny cenné papíry musejí být fyzicky a elektronicky uloženy u nějaké instituce, aby tam byly uschovány.

- 11 V Německu stanoví Depotgesetz (německý zákon o ukládání cenných papírů) dva typy konečné úschovy cenných papírů; hromadnou úschovu a samostatnou úschovu. V případě hromadné úschovy jsou zastupitelné a technicky přizpůsobené cenné papíry téhož druhu uložené různými uschovateli nebo vlastníky uschovány ve formě jediného hromadného uložení.
- 12 Pro účely napadeného rozhodnutí a zvláště vymezení trhu Komise zavedla rozlišení mezi službami „primárního“ a „sekundárního“ zúčtování a vypořádání.
- 13 Primární zúčtování a vypořádání jsou podle napadeného rozhodnutí uskutečněna institucí, která sama zajišťuje konečnou úschovu cenných papírů, a to u každé změny stavu na účtu cenných papírů, které drží.
- 14 Sekundární zúčtování a vypořádání jsou podle napadeného rozhodnutí uskutečněna zprostředkovateli, to znamená jinými účastníky trhu nežli institucí, u které jsou cenné papíry uschovány (v projednávaném případě neněmeckými bankami, MCDCP a CDCP).
- 15 Sekundární zúčtování a vypořádání zahrnují buďto internalizované operace, to znamená když k transakci dojde mezi dvěma zákazníky téhož zprostředkovatele, což takto umožňuje uskutečnit operace v účtech tohoto zprostředkovatele bez odpovídajícího záznamu na úrovni CDCP, nebo zrcadlové operace (protiúkony), kterými finanční zprostředkovatelé provedou nezbytné záznamy v účtech, aby se výsledek zúčtování a vypořádání uskutečněných CDCP odrazil na účtech jejich zákazníků. V druhém případě zprostředkovatelé mohou poskytnout služby zúčtování a vypořádání svým klientům pouze v případě, že existuje vazba se systémem CDCP.

- 16 V závislosti na potřebě může být přístup zprostředkujících schovatelů k centrálnímu depozitáři cenných papírů přímý (jakožto člen nebo zákazník) nebo nepřímý (prostřednictvím zprostředkovatele). V projednávané věci je vazba mezi CBF a jejími zákazníky zajištěna systémem vypořádání CBF, sestávajícím z Cascade a Cascade RS. Cascade je počítačovým systémem, který umožňuje vkládat a slaďovat instrukce vypořádání a rovněž představuje platformu vypořádání instrukcí. Cascade RS (Registered Shares, tedy akcie na jméno) je dílčí systém Cascade, který zákazníkům CBF umožňuje vkládat zvláštní informace vyžadované postupem vkladu a výmazu akcií na jméno. Existují dva druhy přístupu ke Cascade a Cascade RS: manuální přístup (rovněž zvaný „online“) a přístup plně automatizovaný díky převodu souborů.
- 17 Podle napadeného rozhodnutí (body 196 až 198 odůvodnění) je relevantním zeměpisným trhem trh Německa v rozsahu, v němž cenné papíry vydané podle německého práva jsou předmětem konečné úschovy v Německu.
- 18 Komise konstatuje, že podle § 5 Depotgesetz veškeré cenné papíry hromadně uschované v Německu musejí být v držení uznané depoziční banky pro cenné papíry a že v současnosti je v Německu jediným schovatelem tohoto druhu CBF. Komise upřesnila, že hromadná úschova je nejpoužívanější formou úschovy cenných papírů v Německu, a poznamenala, že podle samotných žalobkyň 90 % existujících německých cenných papírů je uloženo u CBF (body odůvodnění 23 až 25 napadeného rozhodnutí).
- 19 Co se týče vymezení relevantního trhu služeb, Komise konstatuje (body odůvodnění 199 a 200 napadeného rozhodnutí), že pro zprostředkovatele, kteří požadují přímý přístup k CBF, není nepřímý přístup k CBF náhradním řešením; k poskytování služeb primárního zúčtování a vypořádání ze strany CBF zákazníkům, kteří přistoupily k obecným podmínkám, dochází na trhu odlišném od poskytování těchto služeb vůči CDCP a MCDCP; pro zprostředkovatele, kteří požadují služby primárního zúčtování a vypořádání, aby mohli účinně nabízet sekundární služby zúčtování a vypořádání, nepředstavují sekundární zúčtování a vypořádání hospodářsky platné náhradní řešení; pro zprostředkovatele nepředstavují služby primárního zúčtování a vypořádání poskytované jinými entitami nežli CBF platné náhradní řešení. Komise z toho vyvozuje, že neexistuje nahraditelnost ani ze strany poptávky, ani ze strany nabídky, protože si

zprostředkovatelé nemohou jednoduše zvolit jiného poskytovatele nebo nepřímý přístup k dotčeným službám, a že žádná jiná společnost nebude moci v blízké budoucnosti tyto služby poskytovat.

- 20 Komise tudíž relevantní trh vymezuje jako trh poskytování, ze strany CBF takovým zprostředkovatelům, jako jsou CDCP a MCDCP, služeb primárního zúčtování a vypořádání pro cenné papíry vydané podle německého práva (bod 201 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 21 Komise dochází k závěru, že CBF má dominantní postavení na relevantním trhu, protože primární zúčtování a vypořádání transakcí týkajících se cenných papírů vydaných a hromadně uschovaných podle německého práva je uskutečňováno ze strany CBF jakožto jediné depozitní banky pro cenné papíry v Německu. Toto postavení CBF na německém trhu v době rozhodné z hlediska skutkového stavu nepodléhalo podle Komise žádné účinné hospodářské soutěži. Mimoto je podle Komise z důvodu mnoha velkých překážek pro subjekty, které by chtěly vstoupit na trh, vyloučena možnost, že nové subjekty budou vykonávat konkurenční tlak na CBF v dohledné budoucnosti (body odůvodnění 206, 208 a 215 napadeného rozhodnutí).
- 22 Podle napadeného rozhodnutí (body odůvodnění 154, 216, 301 a 335) zneužívající jednání žalobkyň obsahovalo:
- odmítnutí poskytovat služby primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno odepřením přímého přístupu ke Cascade RS a diskriminace vůči EB týkající se poskytování těchto služeb; odmítnutí poskytovat přímý přístup ke Cascade RS a neodůvodněná diskriminace v tomto ohledu nejsou dvěma

oddělenými protiprávními jednáními, nýbrž spíše dvěma projevy téhož jednání, protože k neodůvodněné diskriminaci dochází, jelikož po dobu téměř dvou let žalobkyně odmítaly poskytovat EB téže služby, které bez prodlení poskytovaly jiným srovnatelným zákazníkům v rovnocenných situacích;

- uplatňování diskriminačních cen vůči EB za služby primárního zúčtování a vypořádání tím, že jí za rovnocenné služby účtovaly vyšší ceny než jiným srovnatelným zákazníkům (CDCP a MCDCP, které stále provádějí přeshraniční operace), a to bez objektivního odůvodnění.

23 Komise konstatuje, že odmítnutí poskytnout EB přímý přístup ke službám primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno škodí inovaci a hospodářské soutěži v poskytování přeshraničních služeb sekundárního zúčtování a vypořádání a nakonec zákazníkům na jednotném trhu (body odůvodnění 228 až 237 napadeného rozhodnutí).

24 Rovněž podle napadeného rozhodnutí (body 338 a 339 odůvodnění) je Německo podstatnou částí Společenství. Mimoto obchod mezi členskými státy je dotčen z důvodu přeshraniční povahy poskytování, ze strany společnosti CBF vůči společnosti EB, služeb primárního zúčtování a vypořádání pro cenné papíry hromadně uschované v Německu. Značný rozsah operací společnosti EB s německými cennými papíry dokazuje, že vliv na obchod mezi členskými státy je podstatný.

25 Výrok napadeného rozhodnutí zní takto:

„Článek 1

[CBF] a [CI] porušily článek 82 [ES] tím, že:

- a) vůči [společnosti EB] a vůči její právní předchůdkyni, v období od 3. prosince 1999 do 19. listopadu 2001, neodůvodněně a po nepřiměřenou dobu odmítaly poskytovat služby primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno, a tím, že při poskytování služeb primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno diskriminovaly [společnost EB] a její právní předchůdkyni během téhož období;
- b) vůči [společnosti EB] a její právní předchůdkyni v období od 1. ledna 1997 do 1. července 1999 v případě [společnosti CBF] a od 1. července 1999 do 1. ledna 2002 v případě společností [CI] a [CBF] uplatňovaly diskriminační ceny za služby primárního zúčtování a vypořádání, které jim poskytovaly.

Článek 2

[CBF] a [CI] se napříště zdrží jakéhokoli úkonu nebo veškerého jednání v rozporu s článkem 82 [ES], tak jak jsou popsány v článku 1 tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Společnostem

1. [CBF]

2. [CI]

je určeno toto rozhodnutí.

[...]“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

²⁶ Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 28. července 2004 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.

²⁷ Dne 26. října 2005 zaslaly žalobkyně dopis obsahující v příloze brožuru *Internalisation of Settlement*. Dne 10. listopadu 2005 rozhodl Soud o vložení tohoto dopisu do spisu. Dne 29. listopadu 2005 předložila Komise svá vyjádření k tomuto rozhodnutí Soudu. Dne 14. prosince 2005 Soud rozhodl o vložení těchto vyjádření do spisu.

28 Jelikož složení senátů Soudu bylo změněno, byl soudce zpravodaj přidělen k pátému senátu, kterému byla tudíž projednávaná věc přidělena.

29 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (pátý senát) o zahájení ústní části řízení.

30 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na veřejném jednání konaném dne 8. října 2008.

31 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž konstatuje zneužití dominantního postavení a žalobkyním ukládá povinnost zdržet se vytýkaného jednání;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

32 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu;

- uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

33 Žalobkyně svou žalobu zakládají na čtyřech žalobních důvodech. Zaprvé zpochybňují vymezení relevantního trhu, jakož i existenci dominantního postavení. Zadruhé zpochybňují zneužívající povahu svého jednání v rozsahu, v němž se týká jak odmítnutí poskytnout služby, tak cen uplatněných vůči společnosti EB. Zatřetí žalobkyně tvrdí, že protiprávní jednání společnosti CBF nemůže být vytykáno CI. Začtvrté zpochybňují legalitu napadeného rozhodnutí z důvodu jeho nepřesnosti.

1. *K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného vymezení relevantního trhu služeb a z neexistence dominantního postavení žalobkyň*

Argumenty účastnic řízení

34 Žalobkyně a Komise se shodují na skutečnosti, že území Německa představuje relevantní zeměpisný trh.

35 Nicméně podle žalobkyň vymezení relevantního trhu vyplývá ze skutečnosti, že cenné papíry uložené – a nikoli cenné papíry vydané, jak by vyplývalo z napadeného rozhodnutí – podle německého práva jsou uloženy v Německu.

36 Co se týče relevantního trhu služeb, žalobkyně zpochybňují rozlišení provedené Komisí mezi primárními a sekundárními službami poprodejních úkonů s cennými papíry. Vymezení trhu by mělo být provedeno výlučně na základě poskytování služeb, které je nabízeno na trhu, tedy převodu vlastnického práva k prodaným cenným papírům. K tomuto postranskčnímu zacházení údajně dochází pouze jednou a pouze pro účastníky transakce. I v případě, kdy je tento úkon uskutečněn společností CBF, tato společnost údajně neposkytuje „primární“ služby, nýbrž pouze existující služby zúčtování a vypořádání. Komise se údajně neprávem domnívala, že v takovém případě zprostředkující schovatelé musejí nejprve získat služby společnosti CBF, aby je samy mohly poskytnout znovu. Ve skutečnosti údajně pouze předají společnosti CBF instrukce a odměnu účastníků transakce a zaznamenají ve svém účetnictví úkon uskutečněný ze strany společnosti CBF.

37 Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí pro vymezení relevantního trhu neprávem založeno na hledisku zprostředkujících schovatelů. Ve skutečnosti žadateli o dotčené služby údajně jsou prodávající a kupující cenných papírů, kteří se, jelikož tyto cenné papíry nemají přímo v úschově, stávají žadateli o poskytnutí služby převodu vlastnictví. Zprostředkující schovatelé údajně jsou žadateli o služby poprodejních úkonů pouze tehdy, pokud byli sami účastníky transakce s cennými papíry, avšak v takovém případě údajně nejednají jako zprostředkující schovatelé. Mimoto by přijetí perspektivy zprostředkujících schovatelů údajně bylo v rozporu s některými dřívějšími rozhodnutími Komise.

38 Žalobkyně zpochybňují tezi trhu zahrnujícího vertikální řetězec tvorby přidané hodnoty, v rámci kterého transakční úkon u společnosti CBF a u poskytovatelů sekundárních služeb probíhá na dvou různých úrovních. Mimoto si Komise ve své žalobní odpovědi údajně protiřečila. Žalobkyně se opírají o jednotný trh zúčtování a vypořádání obchodů s německými cennými papíry na jediné úrovni, na které CBF je v hospodářské soutěži se společností EB a ostatními podniky u týchž konečných zákazníků.

39 Podle žalobkyně jsou totiž poskytovateli služeb zúčtování a vypořádání všichni držitelé, přímý (konečný schovatel) nebo nepřímý (zprostředkující schovatelé), dotyčných akcií, kteří mohou provést převod vlastnictví. Jelikož jsou povaha a obsah jejich služeb

shodné, není údajně pro žadatele rozdíl, zda se obrátí na konečného schovatele, nebo na zprostředkující schovatele. Dokonce se podle žalobkyně častěji obracejí na zprostředkující schovatele nežli na konečného schovatele. V důsledku toho CBF údajně není jediným poskytovatelem dotčených služeb na trhu, nýbrž je v hospodářské soutěži se všemi zprostředkujícími schovateli cenných papírů, což Komise údajně alespoň v zásadě rovněž uznala.

40 V této souvislosti si CBF a různí zprostředkující schovatelé údajně konkurují, avšak posledně uvedení jsou rovněž zákazníky společnosti CBF. Přístup zprostředkujících schovatelů ke konečnému schovateli, který vyžaduje otevření účtu a zavedení komunikačních cest údajně je základem jak vertikálního, tak i horizontálního soutěžního vztahu mezi zákazníky. Možnost, aby určité vztahy mezi podniky měly za následek vytvoření konkurenční situace mezi nimi, údajně již byla přijata v dřívějším rozhodnutí Komise.

41 Žalobkyně tvrdí, že v Německu musí být podle Depotgesetz v depoziční bance pro cenné papíry, tedy u společnosti CBF, uskutečňováno pouze hromadná úschova kolektivních dokumentů – a nikoli, jak tvrdí Komise, hromadná úschova obecně. Mimoto funkce CDCP v rámci takové hromadné úschovy dokumentů je údajně funkcí kontroly a týká se výlučně vazby mezi podíly na kolektivním majetku a jejich vlastníky v rámci úschovy. I pro tento typ cenných papírů, a pokud k tomu zprostředkující schovatel splňuje podmínky, jsou služby zúčtování a vypořádání údajně poskytovány pouze zprostředkujícím schovatelem, bez jakékoli intervence společnosti CBF, která zůstává přímým držitelem cenných papírů. Monopol společnosti CBF na úschovu kolektivních cenných papírů hromadně uschovaných údajně nezpůsobuje žádný monopol poprodejního zpracování transakcí s cennými papíry. Krom toho žalobkyně údajně nikdy netvrdily, jak o tom ujišťuje Komise, že zprostředkující schovatelé pro převod vlastnictví k podílům spojeným s kolektivními cennými papíry závisejí na „pomoci“ konečného schovatele.

42 Komise údajně nezohlednila možnost vnitřního zpracování, během kterého k vypořádání dochází u zprostředkujícího schovatele, v případě nutnosti na základě otevření nových účtů u něj. Z důvodu rozšíření tohoto typu zpracování se počet zákazníků společnosti CBF údajně již několik let snižuje. V tomto ohledu žalobkyně předkládají

brožuru *Internalisation of Settlement* vysvětlující postup a význam tohoto typu zpracování. Žalobkyně dodávají, že úprava na burze ve Frankfurtu nad Mohanem, uvedená Komisí jakožto ochrana společnosti CBF proti tomuto typu konkurence, byla změněna a že každopádně není použitelná na transakce s cennými papíry obchodovanými přímo, mimo burzu, kterých se týká projednávaná věc.

43 Žalobkyně uvádějí, že jelikož neexistuje autonomní trh primárních služeb postransakčního zpracování, dodatečné rozlišení provedené Komisí mezi jednak zákazníky, kteří přistoupili k obecným podmínkám a kteří jsou rovněž zprostředkujícími schovateli, a jednak CDCP a MCDP, které potřebují přímý přístup ke společnosti CBF, je irrelevantní. Mimoto takové rozlišení nemůže být vyvozeno z rozsudku Soudního dvora ze dne 31. května 1979, *Hugin Kassaregister a Hugin Cash Registers v. Komise* (22/78, Recueil, s. 1869).

44 V tomto ohledu jednak žalobkyně tvrdí, že CBF neposkytuje služby postransakčního zpracování třem kategoriím výše uvedených zákazníků. Jednak uvádějí, že jakožto zprostředkující schovatelé, tyto tři kategorie zákazníků údajně od společnosti CBF v zásadě obdrží tytéž služby, avšak zároveň jí také konkurují v oblasti zúčtování a vypořádání. To Komise údajně sama tvrdí ve svém sdělení Radě a Evropskému parlamentu KOM(2004) 312 v konečném znění ze dne 28. dubna 2004 – Zúčtování a vypořádání v Evropské unii – Cesta vpřed. Naproti tomu průběh poskytování služeb, a v důsledku toho jejich cena, se mohou lišit, a to podle různých požadavků zákazníků. To údajně vysvětluje, proč je přímý přístup ke společnosti CBF důležitější pro některé zákazníky než pro zákazníky ostatní, avšak neumožňuje domnívat se, že tito zákazníci spadají do různých trhů.

45 Konečně Komise údajně neučinila žádné konstatování, co se týče soutěžních vztahů reálně existujících mezi konečnými schovateli a zprostředkujícími schovateli v oblasti služeb zúčtování a vypořádání, podle podnětů žalobkyň, společnosti EB a třetích osob.

46 Komise navrhuje zamítnutí těchto argumentů.

Závěry Soudu

47 Úvodem je třeba uvést, že vymezení výrobního trhu v rozsahu, ve kterém s sebou nese komplexní hospodářská posouzení učiněná Komisí, může být předmětem pouze omezeného přezkumu soudem Společenství. Soud Společenství však musí přezkoumat výklad údajů hospodářské povahy Komisí. V tomto ohledu mu přísluší ověřit, zda Komise své posouzení založila na přesných, věrohodných a soudržných důkazech, kterými jsou veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a které mohou podpořit závěry, které jsou z nich vyvozeny (viz rozsudek Soudu ze dne 17. září 2007, *Microsoft v. Komise*, T-201/04, Sb. rozh. s. II-3601, bod 482 a citovaná judikatura).

48 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury pro účely přezkoumání případného dominantního postavení podniku na vymezeném sektorovém trhu musí být možnosti hospodářské soutěže posouzeny v rámci trhu zahrnujícího všechny výrobky nebo služby, které mohou podle svých vlastností zvláště uspokojit konstantní potřeby a jsou málo zaměnitelné s jinými výrobky nebo službami. Krom toho vzhledem k tomu, že vymezení relevantního trhu slouží k posouzení, zda dotčený podnik má možnost bránit zachování účinné hospodářské soutěže a chovat se ve značné míře nezávisle na chování svých soutěžitelů a zákazníků, nelze se za tímto účelem omezovat pouze na přezkum objektivních vlastností dotčených služeb, avšak je třeba rovněž zohlednit podmínky hospodářské soutěže a strukturu poptávky a nabídky na trhu (rozsudek Soudního dvora ze dne 9. listopadu 1983, *Michelin v. Komise*, 322/81, Recueil, s. 3461, bod 37; rozsudky Soudu ze dne 30. března 2000, *Kish Glass v. Komise*, T-65/96, Recueil, s. II-1885, bod 62, a ze dne 17. prosince 2003, *British Airways v. Komise*, T-219/99, Recueil, s. II-5917, bod 91).

- 49 Z pojmu „relevantní trh“ vyplývá, že účinná hospodářská soutěž může existovat mezi výrobky nebo službami, které jsou jeho součástí, což předpokládá dostatečný stupeň zaměnitelnosti pro účely téhož použití mezi všemi výrobky nebo službami, které jsou součástí téhož trhu (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 1979, Hoffmann-La Roche v. Komise, 85/76, Recueil, s. 461, bod 28).
- 50 K tomu, aby došla ke spornému vymezení trhu služeb v projednávané věci, zohlednila Komise nahraditelnost služeb ze strany jednak poptávky, a jednak nabídky. V tomto ohledu ze sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. 1997, C 372, s. 5, bod 7) vyplývá, že „[r]elevantní výrobní trh zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které jsou spotřebitelem s ohledem na jejich vlastnosti, ceny a zamýšlené použití považovány za zaměnitelné nebo zastupitelné.“ Mimoto, jak je uvedeno v odstavci 20 téhož sdělení nahraditelnost na straně nabídky, lze také brát v úvahu při vymezování relevantních trhů v situacích, kdy se vliv této nahraditelnosti rovná nahrazení poptávky ve smyslu účinnosti a bezprostřednosti. To znamená, že dodavatelé mohou převést výrobu na relevantní výrobky a v krátké době je uvést na trh, aniž by jim vznikaly významné další náklady nebo rizika jako reakce na malé a trvalé změny relativních cen.
- 51 Komise zahajuje svou analýzu otázkou, kterou považuje za určující, případné nahraditelnosti služeb ze strany žadatelů, tedy zprostředkujících schovatelů, jako jsou CDCP a MCDCP. Komise provedla několik testů nahraditelnosti tím, že analyzovala různé možné případy na relevantním trhu služeb. V tomto rámci zohlednila hledisko různých subjektů trhu, jakož i hledisko žalobkyně.
- 52 Zaprvé žalobkyně tvrdí, že žadateli služeb poprodejních úkonů jsou prodávající a kupující cenných papírů.

53 Tato argumentace není přesvědčivá. Z napadeného rozhodnutí vyplývá (bod 122 odůvodnění), že – podle samotných žalobkyň – CBF má tři kategorie zákazníků pro služby vypořádání, totiž zákazníky, kteří přistoupili k obecným podmínkám (dále jen „zákazníci na základě obecných podmínek“, především banky), německé CDCP a MCDPCP. Žalobkyně mimoto v žalobě tvrdí, že CBF má za zákazníky pouze úvěrové instituce a jiné finanční zprostředkovatele. Z toho vyplývá, jak Komise připomíná, že neexistuje žádný smluvní vztah, a tedy žádná povinnost mezi účastníky transakce a společností CBF. Smluvní vazba totiž existuje výlučně mezi společností CBF a zprostředkujícím schovatelem a mezi zprostředkujícím schovatelem a jeho zákazníkem, účastníkem transakce. Služby zúčtování a vypořádání poskytované společností CBF zprostředkujícím schovatelům jsou poskytovány za zvláštní odměnu a umožňují posledně uvedeným dodržet vlastní povinnosti ve vztahu ke svým zákazníkům.

54 Teze o existenci obecného trhu služeb zúčtování a vypořádání hájená žalobkyněmi, v jehož rámci by žadatelé byli účastníky transakce (včetně zprostředkujících schovatelů, když jednájí na vlastní účet), musí být zamítnuta. Jednak, jak bylo připomenuto v bodě 34 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jsou účastníci transakce žadatelé o služby u zprostředkujících schovatelů, kteří uschovávají cenné papíry jejich jménem a na účet svých zákazníků u konečného schovatele. Krom toho v případě většiny cenných papírů vydaných podle německého práva a mimo možnosti internalizovaných úkonů zprostředkovatelé nemohou poskytnout kompletní služby zúčtování a vypořádání, protože nejsou konečnými držiteli těchto cenných papírů. Naproti tomu CBF nemůže poskytovat své služby týmž účastníkům, protože tito u ní nemají otevřeny účty s cennými papíry. Tím, že jednájí na účet účastníků transakce, zprostředkující schovatelé vykonávají činnost autonomního poskytování služeb (viz v tomto smyslu rozsudek *British Airways v. Komise*, bod 48 výše, bod 93).

55 Co se týče tvrzení žalobkyň, podle kterého přijetí hlediska zprostředkujících schovatelů je v rozporu s některými dřívějšími rozhodnutími Komise, je irelevantní. Projednávaná věc se totiž liší od skutkových okolností případů dovolávaných žalobkyněmi. Každopádně je třeba připomenout, že Komise je povinna provést individuální analýzu okolností vlastních každému případu, aniž by byla vázána dřívějšími rozhodnutími, která se týkají jiných hospodářských subjektů, jiných výrobních trhů výrobků a trhů služeb nebo jiných zeměpisných trhů v různých okamžicích (rozsudek Soudu ze dne 30. září 2003, *Cableuropa a další v. Komise*, T-346/02

a T-347/02, Recueil, s. II-4251, bod 191). Žalobkyně tak nejsou oprávněny zpochybnit zjištění Komise z důvodu, že se liší od zjištění učiněných dříve v jiné věci, i kdyby relevantní trhy v obou věcech byly podobné nebo dokonce totožné (rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2005, General Electric v. Komise, T-210/01, Sb. rozh. s. II-5575, bod 118; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 9. července 2007, Sun Chemical Group a další v. Komise, T-282/06, Sb. rozh. s. II-2149, bod 88).

56 Mimoto žalobkyně zpochybňují závěr Komise, podle kterého poskytování služeb primárního zúčtování a vypořádání ze strany společnosti CBF zákazníkům na základě obecných podmínek, kteří jsou rovněž zprostředkujícími schovateli, představuje trh oddělený od poskytování těchto služeb CDCP a MCDCP (bod 149 a následující odůvodnění napadeného rozhodnutí). Je však třeba konstatovat, že Komise mohla platně dojít k tomuto závěru právě na základě informací oznámených žalobkyněmi, pokud jde o povahu poskytovaných služeb, jejich cenu, jejich základní dohody a skutečnou poptávku kategorií zákazníků. Komise tak konstatovala, že i když služby poskytované této kategorii zákazníků představují pro CDCP a MCDCP platné náhradní řešení, tyto instituce by obvykle tyto služby využily vzhledem k zjevně nižší ceně fakturované zákazníkům na základě obecných podmínek. Krom toho, na rozdíl od německých CDCP a MCDCP, mnoho zákazníků na základě obecných podmínek jsou banky se sídlem v Německu, které se zabývají vnitrostátními operacemi. Žalobkyně neposkytují žádný poznatek, který by mohl vyvrátit posouzení podané k této otázce Komisí. Rovněž je třeba konstatovat, že i když v napadeném rozhodnutí Komise skutečně odkazuje na rozsudek Hugin Kassaregister a Hugin Cash Registers v. Komise, bod 43 výše, není to v rámci rozlišení mezi zákazníky na základě obecných podmínek a CDCP a MCDCP. Posledně uvedený argument žalobkyň je tedy irelevantní.

57 Komise tedy právem měla za to, že zprostředkující schovatelé, jako jsou CDCP a MCDCP byli žadateli o služby zúčtování a vypořádání nabízené společností CBF.

58 Zadruhé žalobkyně kritizují analýzu Komise, podle které neexistuje nahraditelnost ze strany nabídky, protože žádná jiná společnost než CBF nebude schopna v blízké budoucnosti poskytovat služby primárního zúčtování a vypořádání typu požadovaného

zprostředkovateli, jako jsou CDCP a MCDCP, pro operace s cennými papíry vydanými podle německého práva a jimi uschovávanými (bod 200 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalobkyně uvádějí, že trh je ze strany nabídky tvořen všemi držiteli, přímými (konečný schovatel) nebo nepřímými (zprostředkující schovatelé) dotyčných cenných papírů, kteří mohou uskutečnit převod vlastnictví, a se kterými je CBF v důsledku toho v hospodářské soutěži.

59 V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, že v depozitní bance pro cenné papíry nemá být uskutečněna hromadná úschova obecně, nýbrž pouze hromadná úschova kolektivních dokumentů, ke kterým se pojí vícero práv, jež nejsou materializována, ale existují pouze jako virtuální části celku. V tomto rámci monopol společnosti CBF na úschovu údajně nepřináší žádný monopol pro prodejního zpracování transakcí s cennými papíry.

60 Tato argumentace musí být zamítnuta. Jednak rozlišení mezi kolektivními dokumenty a individuálními cennými papíry nic nemění na skutečnosti, že CBF je, podle svých vlastních prohlášení, schovatelem 90 % veškerých existujících německých cenných papírů (bod 170 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Krom toho v žalobě žalobkyně tvrdí, že vydavatelé své cenné papíry většinou vydávají ve formě kolektivních dokumentů. Jednak, jak Komise konstatovala v bodě 137 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ačkoli se toto rozhodnutí týká pouze služeb zúčtování a vypořádání, nemohou tyto služby být zcela odděleny od uschování, protože zúčtování a vypořádání jsou možné pouze pro cenné papíry, které jsou uschovány. Mimoto je třeba připomenout, že žalobkyně samy potvrdily vazbu mezi monopolem společnosti CBF v oblasti úschovy a rychlým a bezpečným vypořádáním. Žalobkyně tak uvedly, že „[p]okud zprostředkující schovatelé – například finanční zprostředkovatelé, ale rovněž i MCDCP, depozitní banky atd. – nejsou schopny uskutečnit zúčtování a vypořádání, je to ve skutečnosti konečný schovatel [CDCP], kdo tak musí učinit“, a že „veškeré německé zastupitelné cenné papíry – které představují více než 90 % existujících německých cenných papírů – jsou uloženy u společnosti CBF, což umožňuje rychlé a bezpečné vypořádání prostřednictvím záznamů do účetnictví“ (body 165 a 170 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

61 Mimoto argument žalobkyně, podle kterého trh musí být vymezen na základě skutečnosti, že cenné papíry uložené, a nikoli cenné papíry vydané, jsou podle německého práva ukládány v Německu, je v rozporu s jejich prohlášeními v průběhu správního řízení. Zejména z bodů 23 a 197 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že podle jejich odpovědi ze dne 30. května 2003 na oznámení námitek cenné papíry vydané podle německého práva jsou v praxi ukládány v Německu, což není případ neněmeckých cenných papírů, a že „v praxi je hromadná úschova nejužívanější formou úschovy v Německu“. Komise tudíž právem konstatovala, že se relevantní trh týká cenných papírů vydaných podle německého práva.

62 Vzhledem k výše uvedenému se Komise právem mohla domnívat, že ani ze strany nabídky neexistovala nahraditelnost pro dotčené služby. S výjimkou případů internalizovaných úkonů totiž kompletní služba zúčtování a vypořádání vyžaduje záznam transakce u konečného držitele cenných papírů, v projednávané věci společnosti CBF, které žádná jiná společnost v Německu v současnosti nemůže konkurovat pro tuto specifickou etapu poskytování služby.

63 Je pravda, že, jak konstatuje Komise v bodě 312 odůvodnění napadeného rozhodnutí, CBF, pokud zajišťuje funkci zprostředkovatele, může být v hospodářské soutěži s jinými zprostředkujícími schovateli v případě přeshraniční operace týkající se cenných papírů vydaných podle jiných právních předpisů nežli německých právních předpisů. To je mimoto v souladu se situací případné hospodářské soutěže existující na trhu poskytování služeb přeshraničního vypořádání, tak jak je popsáno ve sdělení KOM (2004) 312 v konečném znění (s. 5 a 6). Trhem dotčeným napadeným rozhodnutím však je trh cenných papírů vydaných podle německého práva, které jsou ve velké většině hromadně uschovány u společnosti CBF jakožto depoziční banky pro cenné papíry. Žalobkyně tak ve své odpovědi na oznámení námitek ze dne 30. května 2003, uvedené v bodě 30 odůvodnění napadeného rozhodnutí, prohlásily:

„Pouze [depoziční banka pro cenné papíry] může uskutečnit převod vlastnictví. V tomto rozsahu pouhé uschování pro třetí osoby nestačí, účast [depoziční banky pro

cenné papíry] jakožto konečného schovatele na zúčtování a vypořádání prostřednictvím řetězce zprostředkujících schovatelů pro hromadně uschované certifikáty jde mnohem dál.“

⁶⁴ Krom toho je třeba připomenout, že i když existence soutěžního vztahu mezi dvěma službami nepředpokládá dokonalou zaměnitelnost z hlediska určitého použití, zjištění dominantního postavení při poskytování služby nevyžaduje úplnou neexistenci hospodářské soutěže ze strany jiných částečně zaměnitelných služeb, jelikož tato hospodářská soutěž nezpochybňuje schopnost podniku značně ovlivnit podmínky, za kterých tato hospodářská soutěž probíhá a každopádně ve velkém rozsahu jednat bez nutnosti brát ji v úvahu a aniž by mu tento přístup škodil (rozsudek Michelin v. Komise, bod 48 výše, bod 48).

⁶⁵ V projednávané věci služby poskytované společností CBF spadají do zvláštní poptávky a zvláštní nabídky. Zprostředkující schovatelé nejsou schopni poskytnout své služby, pokud nevyužívají služeb společnosti CBF. Z judikatury vyplývá, že dílčí trh, který má zvláštní vlastnosti z hlediska poptávky a nabídky a který nabízí výrobky zaujímající nepostradatelné a nezaměnitelné místo na obecnějším trhu, jehož je tento dílčí trh součástí, musí být považován za odlišný výrobní trh (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 21. října 1997, Deutsche Bahn v. Komise, T-229/94, Recueil, s. II-1689, body 55 a 56).

⁶⁶ V tomto rámci postačuje, aby mohl být identifikován potenciální, nebo i hypotetický, trh, což je případ, kdy jsou výrobky nebo služby nezbytné pro výkon dané činnosti a kdy pro ně existuje skutečná poptávka ze strany podniků, které hodlají vykonávat tuto činnost. Je tedy určující, že mohou být identifikována dvě odlišná stadia výroby spojená v tom smyslu, že je předcházející výrobek nezbytným pro dodání navazujícího výrobku (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, IMS Health, C-418/01, Recueil, s. I-5039, body 43 až 45, a rozsudek Microsoft v. Komise, bod 47 výše, bod 335).

67 Z předcházejících úvah vyplývá, že žalobkyně neprokázaly, že závěr Komise, podle kterého neexistuje nahraditelnost ani ze strany poptávky, ani ze strany nabídky (bod 200 odůvodnění napadeného rozhodnutí) byl zjevně nesprávný.

68 Jelikož se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení při identifikaci žadatelů a poskytovatelů služeb, je rozlišení provedené mezi primárními a sekundárními službami zúčtování a vypořádání odůvodněné. Krom toho žalobkyně nepředkládají žádný důkaz, který by mohl vyvrátit posouzení učiněné v projednávané věci Komisí, založené na informacích získaných přímo u subjektů na trhu, jakož i u žalobkyň.

69 V tomto ohledu je třeba zamítnout argumentaci žalobkyň založenou na internalizovaném zpracování. Internalizované zpracování je službou, která je poskytována zprostředkujícími schovateli. Vyjde-li se z trhu rozděleného na primární a sekundární služby zúčtování a vypořádání, je tento typ zpracování částí sekundárních služeb, a jako takový není částí relevantního trhu a není předmětem napadeného rozhodnutí. Z bodů 35 a 166 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že účastníci trhu považují internalizované zpracování za mimořádné případy způsobené okolnostmi, které zprostředkovatel nemohl ovlivnit, a že z nich nevyplyvá, že by investor mohl volit mezi dvěma kategoriemi služeb. Komise na základě toho právem dochází k závěru, že tyto internalizované služby obecně nepředstavují platné náhradní řešení pro služby primárního zúčtování a vypořádání (body 164 až 168 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

70 Co se týče brožury *Internalisation of Settlement* předložené žalobkyněmi, ta nepřináší žádný důkaz na podporu jejich teze. Naopak potvrzuje zjištění obsažená v napadeném rozhodnutí týkající se podmínek, které musí být splněny pro internalizované zpracování, a obsahuje přílohu shromažďující informace o případných omezeních tohoto typu zpracování v různých zemích a ukazující, že v Německu Börsenordnung (právní úprava burzy ve Frankfurtu nad Mohanem) ukládá, aby služby zúčtování a vypořádání byly poskytovány ze strany CDCP a aby internalizované zpracování bylo

výjimečné. Každopádně, jak připomíná Komise, se tato brožura specificky netýká situace v Německu a vztahuje se na období pozdější, nežli je období dotčené v napadeném rozhodnutí.

71 Mimoto je třeba zamítnout argument žalobkyně, podle kterého byl čl. 16 odst. 2 Börsenordnung, citovaný Komisí v napadeném rozhodnutí (bod 27 odůvodnění) údajně změněn a že každopádně není uplatnitelný na transakce s cennými papíry obchodovanými přímo, mimo burzu, dotčenými v projednávané věci. Mezi účastníky řízení je totiž nesporné, že k této změně došlo po období dotčeném v napadeném rozhodnutí. Navíc tento odkaz v napadeném rozhodnutí slouží pouze jako příklad burzovních pravidel, která přispívají k posílení postavení společnosti CBF, pokud jde o burzovní operace obecně.

72 Zatřetí je třeba jako neopodstatněný zamítnout argument žalobkyně vycházející z toho, že Komise údajně neučinila žádné konstatování, co se týče soutěžních vztahů reálně existujících mezi konečnými schovateli a zprostředkujícími schovateli v oblasti služeb zúčtování a vypořádání. Tyto soutěžní vztahy jsou totiž Komisí zkoumány v průběhu celé její hospodářské analýzy a zejména, s ohledem na předcházející úvahy, v části, která se týká otázky nahraditelnosti ze strany nabídky a poptávky. Mimoto Komise, jak sama uvádí, zohlednila v bodech 176 až 189 odůvodnění napadeného rozhodnutí argumentaci společnosti EB a krátký výklad Bundesbank během slyšení.

73 Na základě všech předcházejících poznatků je třeba konstatovat, že žalobkyně neprokázaly, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že došla k závěru, že relevantním trhem je trh poskytování, ze strany společnosti CBF zprostředkovatelům, jako jsou CDCP a MCDCP, služeb primárního zúčtování a vypořádání obchodů s cennými papíry vydanými podle německého práva, na kterém má CBF faktický monopol, a je tak obchodním partnerem, kterého nelze obejít.

74 První žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

2. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z neexistence zneužití dominantního postavení

75 Tento žalobní důvod se dělí na dvě části. Zaprvé žalobkyně tvrdí, že zneužívajícím způsobem odmítly společnosti EB otevřít přístup ke Cascade RS a že EB nebyla předmětem žádné zneužívající diskriminace. Zadruhé žalobkyně uvádějí, že ceny uplatňované na společnost EB nebyly diskriminační.

K první části, vycházející z neexistence zneužívajícího odmítnutí přístupu a zneužívající diskriminace ze strany žalobkyň

Argumenty účastnic řízení

76 Žalobkyně zpochybňují, že zneužívajícím způsobem odmítly společnosti EB přístup ke Cascade RS. Žalobkyně tvrdí, že příprava a jednání o otevření přístupu byly zvlášť obtížné z důvodů týkajících se společnosti EB. Nejprve se mezi srpnem 1999 a lednem 2000 údajně konaly pouze předběžné diskuse, jelikož EB o přístup požádala teprve dne 28. ledna 2000. Poté mezi únorem a listopadem 2000 otevření přístupu ke stanovenému datu údajně vázlo z důvodu nepřipravenosti společnosti EB. Konečně mezi prosincem 2000 a listopadem 2001 byla jednání týkající se otevření přístupu údajně obtížná z důvodu reorganizace obchodních a hospodářských vztahů mezi žalobkyněmi a společností EB.

77 Žalobkyně se domnívají, že se Komise opírá o nesprávné pochopení systému zpracování akcí na jméno ze strany společnosti CMF. Napadené rozhodnutí tak údajně nebere v úvahu jednu ze dvou funkcí vypořádání Cascade RS. Mimoto Komise údajně

zapomíná, že existují oddělené přístupy pro Cascade a pro Cascade RS, které vyžadují odlišné údaje, přičemž údaje týkající se vypořádání musejí být přeneseny do Cascade a údaje týkající se akcionáře do Cascade RS. Žalobkyně dodávají, že v obou případech toto přenesení může být provedeno manuálně nebo automaticky a že přísluší dotyčnému zprostředkujícímu schovateli, aby zvolil způsoby přístupu, které mají být vytvořeny.

78 Z elektronických zpráv ze dne 3. srpna 1999 a 29. října 1999 a ze dne 31. ledna 2000, citovaných Komisí, údajně jasně vyplývá, že EB chtěla údaje týkající se vypořádání obchodů s akciemi na jméno přenést prostřednictvím přístupu ke Cascade (Akcie na jméno) plně automaticky a údaje týkající se akcionáře prostřednictvím přístupu ke Cascade RS manuálně, a to ačkoli byl rovněž navrhován manuální přístup ke Cascade a údajně mohl být otevřen okamžitě. Komise údajně nerozlišovala ani mezi těmito dvěma typy přístupu, ani mezi manuálním přístupem ke Cascade RS a jeho dodatečnou funkcí „Power of Attorney“, jež údajně nepředpokládá žádný přenos údajů týkajících se akcionáře ze strany uživatele, protože se jedná o automatizovaný zápis pomocí samotného Cascade RS.

79 Žalobkyně tvrdí, že tyto argumenty již uvedly v rámci správního řízení, zejména ve vyjádřeních ze dne 1. prosince 2003, jehož části jsou uvedeny v příloze k replice, a ze dne 30. května 2003. Uvedené elektronické zprávy údajně rovněž potvrzují argument žalobkyně, podle kterého údajně EB mohla již před březnem 2002 získat automatizovaný přístup ke Cascade RS. Žalobkyně mimoto uvádějí, že funkce „Power of Attorney“ a automatizovaný zápis nejsou synonymy přístupu pro přenos údajů akcionářů.

80 Zavedení kombinace obou přístupů požadovaných společnostmi EB bylo údajně jednou z příčin technické obtížnosti přípravy a otevření přístupu, pro společnost EB, k systému zpracování společnosti CBF. Plně automatizovaný přístup totiž údajně vyžaduje významné změny v informatických systémech, důkladnou přípravu a mnoho sérií testů. Z tohoto důvodu a s cílem umožnit zprostředkujícím schovatelům plánování a přípravu,

CBF údajně automatické přístupy zavádí a mění pouze k pevně stanoveným spouštěcím datům dvakrát ročně. EB údajně zamýšlela spouštěcí data duben nebo září 2000.

81 Z e-mailové korespondence mezi společnostmi EB a CBF údajně rovněž vyplývá, že otevření dotčeného přístupu nebylo možné ke stanoveným spouštěcím datům z důvodu nedostatečné připravenosti společnosti EB. V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, že i Komise uznala, že EB konstatovala, že po měsíci dubnu 2000, bylo nejbližší možné datum pro společnost CBF pro otevření přístupu září 2000. EB si údajně přála takto posunout nejen tak zvanou „RTS“ (vypořádání v reálném čase) automatizaci, nýbrž i zavedení plně automatizovaného přístupu pro přenos údajů týkajících se vypořádání s cílem, aby byly zavedeny společně. V září 2000 CBF údajně uskutečnila veškeré testy a přípravy (zejména školení pracovníků společnosti EB dne 11. září 2000, o němž je dokumentace poskytnuta v příloze repliky) a otevřela a poskytla společnosti EB po dobu pěti pracovních dnů přístup odpovídající její žádosti, což EB údajně rovněž uznala. Podle žalobkyně v tomto otevření přístupu nemohlo být pokračováno, protože EB nedokázala včas ukončit nezbytné přípravy. Mimořádné otevření stanovené na 30. října 2000 se údajně nezdařilo z téhož důvodu a EB ho údajně odložila na 1. prosince 2000.

82 Podle žalobkyně Komise nezohledňuje ani skutečnost, že praxe sledovaná společností CBF během dotčeného období směřující k zápisu jména nabyvatele akcie na jméno (hospodářský vlastník) do registru akcií vydavatele namísto jména fiduciáře požívajícího absolutních práv nebo zmocněného fiduciáře (právní vlastník/pověřená osoba) představovalo pro EB vážný problém. To údajně vyplývá z různých elektronických zpráv citovaných Komisí, jakož i z jednání společnosti EB po otevření přístupu, která nepoužívala manuální přístup ke Cascade RS a nepřenesla údaje týkající se akcionářů.

83 Na podporu argumentů týkajících se typů těchto dvou přístupů, které EB požadovala od společnosti CBF, jejího odmítnutí nechat zapsat akcie na jméno jménem hospodářského vlastníka a odpovědnosti společnosti EB za neúspěch otevření přístupu žalobkyně jako důkazní návrh předložily svědectví vedoucího služby „Zúčtování a vypořádání“ společnosti CBF v rozhodné době.

84 Dále žalobkyně tvrdí, že mezi prosincem 2000 a listopadem 2001 byla jednání o otevření přístupu spojena s jinými otázkami mezi společnostmi CBF a EB. Zejména CBF údajně odložila z října 2001 na listopad 2001 otevření přístupu EB v odpověď na odmítnutí její žádosti o přístup k Euroclear France pro všechny francouzské cenné papíry. CBF údajně jednala na základě zvaném „něco za něco“, a nikoli zneužívajícím způsobem. Ve své odpovědi na žádost Komise o informace údajně žalobkyně tento problém neuvedly, protože se položená otázka týká CDCP, a nikoli MCDCP. Krom toho je argumentace Komise k této otázce údajně rozporuplná.

85 Na rozdíl od toho, co údajně tvrdí Komise, otázky odměn a rozšíření zvláštních služeb jsou v úzkém vztahu s přístupem společnosti EB k systému společnosti CBF, a byly tak údajně oběma společnostmi vnímány. V interní zprávě ze dne 15. března 2001 uplatněné žalobkyněmi a doplněné Komisí v příloze k obhajobě, EB dokonce údajně uvedla, že přístup měl být používán pouze jako argument ve vztahu k jednáním o ceně. Komise údajně také uznala, že při jednáních EB sledovala několik cílů najednou. V tomto rámci EB údajně odmítala pouze zahrnutí otázky změny dohody Bridge.

86 EB si údajně přála úplné přebudování komplexních a vzájemných hospodářských vztahů mezi společnostmi CBF a EB. Žalobkyně tuto tezi zakládají na dokumentech týkajících se schůzek mezi oběma společnostmi dne 23. října 2000 a dne 21. března 2001. Žalobkyně v tomto ohledu uvádějí, že Komise nezpochybňuje obsah dopisu týkajícího se první schůzky. Krom toho změna závazků dohodou byla údajně nutná z obchodního hlediska, a byla tak objektivně odůvodněná. Žalobkyně rovněž uvádějí, že diskuse ke všem těmto otázkám byly zahájeny v témže období. Za těchto okolností jim údajně nelze vytýkat, že v průběhu těchto diskusí chtěly uplatnit své vlastní zájmy ani že způsobily průtahy s ohledem na společnost EB.

87 Žalobkyně tvrdí, že nedošlo ke zneužívajícímu narušení ani z hlediska záměru narušit ani z hlediska narušujícího účinku. Zprvce, i kdyby bylo připuštěno, že žalobkyně zdržely otevření přístupu, neodůvodňovalo by to údajně, aby jim bylo vytýkáno zneužití ve smyslu článku 82 ES, protože nesledovaly žádný protisoutěžní cíl. Komise tak

neuvedla žádnou indicii, která by mohla odůvodnit její závěr, podle kterého žalobkyně údajně odložily otevření přístupu s cílem zabránit soutěžiteli společnosti CBL účinně poskytovat jeho služby. Ve skutečnosti CBL údajně získala otevření téhož přístupu později než EB, v březnu 2002.

88 Zadruhé, co se týče účinku narušení, žalobkyně se domnívají, že se o případ zneužití dominantního postavení jedná pouze tehdy, když soutěžní možnosti podniku, jemuž údajně byly čineny překážky, byly nebo mohou být značně dotčeny. Zpoždění v provádění právního úkonu se údajně může rovnat odmítnutí právní úkon učinit pouze tehdy, jestliže by se mu rovnalo ve svém omezujícím účinku. Muselo by alespoň být schopno znemožnit nebo trvale bránit v přístupu soutěžitelů na ovládaný trh nebo je z trhu vylučovat. Krom toho odkaz na pozdější rozhodnutí Komise v napadeném rozhodnutí údajně není relevantní, protože na rozdíl od projednávané věci jsou tato rozhodnutí založena na tomto kvalifikovaném omezujícím účinku. S ohledem na tato kritéria žalobkyně údajně nejednaly zneužívajícím způsobem ve smyslu článku 82 ES.

89 Takové soutěžní znevýhodnění pro společnost EB údajně totiž Komisí nebylo prokázáno. Ve skutečnosti EB a CBL údajně v Evropě ve většině případů disponují přímými přístupy k CDCP. Zprostředkovatelství údajně probíhá dokonce na vícero úrovních, přičemž si tyto úrovně, alespoň potenciálně, konkurují. Nepřímý přístup údajně viditelně nepředstavuje soutěžní znevýhodnění. Ani rozdíl v cenách údajně nemá vliv na rozhodnutí zprostředkujícího schovatele zvolit si přímý nebo nepřímý přístup ke společnosti CBF.

90 Mimoto se Komise údajně nesprávně opřela o důležitost akcií na jméno v Německu namísto toho, aby zohlednila důležitost německých akcií na jméno pro společnost EB. Komise údajně nezohlednila skutečnost, že EB uskutečňuje zúčtování a vypořádání výlučně pro obchodní transakce s cennými papíry prodanými přímo, mimo burzu, a především v rámci úvěrových obchodů. V tomto typu obchodu a zvláště v činnostech společnosti EB, jsou údajně německé akcie na jméno prakticky bezvýznamné a nejsou nepostradatelnými prvky v její nabídce kompletní služby zúčtování a vypořádání. Je pravda, že se část transakcí společnosti EB u společnosti CBF zvýšila od doby, kdy EB mohla nechat zapsat právní vlastníky na konci roku 2002. Avšak část akcií na jméno společnosti EB uschovaných u CBF, která údajně představovala 1 % v roce 2002, klesla

na 0,24 % v roce 2004. Mimoto předložené číslo 9,2 milionů amerických dolarů (USD) úspory transakčních nákladů s akcemi na jméno, kterou by údajně společnosti EB mohl poskytnout přechod na přímý přístup, je údajně nepravděpodobné.

- 91 Konečně žalobkyně uvádějí, že EB nebyla předmětem žádné diskriminace ze strany společnosti CBF. Žalobkyně tvrdí, že rakouští a francouzští centrální depozitáři cenných papírů získali svůj přístup rychleji, protože chtěli manuální přístupy, které mohly být otevřeny kdykoli a relativně rychle. Co se týče společnosti CBL, ta údajně v okamžiku otevření svého přístupu již provedla veškerou nezbytnou technickou přípravu. V tomto ohledu žalobkyně dodávají, že pro srovnání doby, která uplynula mezi poptávkou a otevřením přístupu, nemůže být zohledňována srovnatelnost poskytnutých služeb, nýbrž výlučně typ přístupu, data zavedení, která z něho vyplývají, a případně vzniklé technické problémy.
- 92 Komise zpochybňuje tyto argumenty a trvá na závěrech přijatých v napadeném rozhodnutí.

Závěry Soudu

- 93 Úvodem je třeba poznamenat, že z ustálené judikatury vyplývá, že i když soud Společenství obecně vykonává úplný přezkum otázky, zda jsou splněny podmínky uplatnění pravidel hospodářské soutěže, či nikoliv, jeho přezkum komplexních hospodářských posouzení uskutečněných Komisí se však musí omezit na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, jakož i věcné správnosti skutkových zjištění, neexistence zjevně nesprávného posouzení a zneužití pravomoci (viz rozsudek *Microsoft v. Komise*, bod 47 výše, bod 87,a citovaná judikatura).

94 Stejně tak, je-li rozhodnutí Komise výsledkem komplexních technických posouzení, tato posouzení jsou v zásadě předmětem omezeného soudního přezkumu, který předpokládá, že soud Společenství nemůže nahradit svým posouzením skutkových okolností posouzení Komise (viz rozsudek *Microsoft v. Komise*, bod 47 výše, bod 88 a citovaná judikatura).

95 I když však soud Společenství přiznává Komisi určité volné uvážení v hospodářské nebo technické oblasti, neznamená to, že soud Společenství nesmí přezkoumávat výklad údajů této povahy provedený Komisí. Soud Společenství totiž musí zejména ověřit nejen věcnou správnost uplatněných důkazů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale rovněž musí přezkoumat, zda tyto důkazy představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda o ně lze opřít závěry, které z nich byly vyvozeny (viz rozsudek *Microsoft v. Komise*, bod 47 výše, bod 89 a citovaná judikatura).

96 Právě ve světle těchto dvou zásad je třeba zkoumat jednotlivé argumenty uplatněné žalobkyněmi.

– K datu žádosti o přístup

97 Napadené rozhodnutí zmiňuje a uvádí některé pasáže korespondence mezi společnostmi EB a CBF během dotčeného období. Je pravda, že z žádného z těchto dopisů nevyplyvá formální žádost společnosti EB o přístup k systému společnosti CBF. Elektronická zpráva ze dne 3. srpna 1999, kterou Komise považuje za žádost o přístup ke Cascade RS podanou společností EB, tak ukazuje, že EB položila technické otázky a požádala o informace týkající se dalších kroků pro vytvoření tohoto přístupu. EB v tomto dopise zejména pokládá otázku způsobu zavedení tohoto přímého přístupu v praxi. Ze znění tohoto výňatku elektronické zprávy však vyplývá, že došlo k početným diskusím mezi oběma společnostmi, pokud jde o přístup společnosti EB, a že tyto diskuse mohly společnost EB vést k domněnce, že není nutné podávat formální žádost. Krom toho po obnovení komunikace společností EB elektronickou zprávou ze dne 24. září 1999, zní odpověď společnosti CBF ze dne 19. října 1999 v tomto smyslu, jelikož

se zabývá technickými podmínkami otevření přístupu týkajícími se přenosu údajů o akcionářích. Mimoto v dopise ze dne 20. září 1999 EB poznamenává, že některé z jejích žádostí zůstaly bez odpovědi, zejména co se týče přímého spojení s Cascade RS.

98 Co se týče argumentace žalobkyně, podle které tato žádost o přístup byla učiněna během schůzky konané dne 28. ledna 2000, není přesvědčivá. Ze zápisu z této schůzky totiž vyplývá, že na této schůzce obě společnosti spíše diskutovaly o způsobu otevření přístupu, což hovoří pro to, že měly za to, že žádost o přístup již byla platně podána. To je potvrzeno dopisem ze dne 3. února 2000, který uvádí, že se EB domnívala, že poslední schůzka mezi oběma společnostmi jim umožnila „zahájit postup“ ohledně otázky přístupu k některým službám, zejména přístupu ke Cascade RS a automatizaci RTS.

99 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise mohla platně na základě korespondence mezi společnostmi EB a CBF vyvodit, že žádost o přístup byla učiněna dne 3. srpna 1999.

– K údajným výkladovým pochybením Komise ohledně typů přístupu požadovaných společnostmi EB

100 Zprvce, na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, se Komise v bodě 48 odůvodnění napadeného rozhodnutí nedomnívala, že existuje pouze jediný přístup k systému společnosti CBF pro zpracování obchodů s akcemi na jméno. Z napadeného rozhodnutí naopak vyplývá, že Komise připoměla přístup k podsystému Cascade RS, který odlišila od systému Cascade, a že odlišovala mezi oběma možnými typy přístupu, manuálním přístupem (rovněž zvaným „online“) a automatizovaným přístupem (body 46 a 48 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 101 Zadruhé žalobkyně uvedly, že Komise nesprávně vyložila elektronické zprávy, které si účastnice řízení navzájem zaslaly. Jejich správný výklad údajně ukazuje, že hlavním problémem nabyla žádost o manuální přístup ke Cascade RS, nýbrž žádost o automatizovaný přístup ke Cascade, jakož i požadovaná kombinace obou přístupů. Jejich argumentace je založena hlavně na výkladu dotčených elektronických zpráv odlišném od výkladu Komise.
- 102 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že otázkou analyzovanou během správního řízení byla otázka přímého přístupu ke Cascade RS, jelikož EB již měla přístup ke Cascade pro akcie na majitele a že v danou chvíli žádala o přímý přístup k systému společnosti CBF pro akcie na jméno. Napadené rozhodnutí je tak založeno na konstatování, že EB požádala o přímý přístup ke Cascade RS, že CBF jí odpověděla, že manuální přístup může být otevřen poměrně snadno a že konečný přístup získaný dne 19. listopadu 2001 byl manuální. Komise z toho vyvodila, že EB čekala více než dva roky na získání přístupu, který podle společnosti CBF mohl být zřízen jednoduše.
- 103 Takovým konstatováním Komise správně vyložila dopisy, které si účastníci řízení vzájemně zaslali. Jestliže totiž, jak tvrdí žalobkyně, měla EB pro přístup k službám primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akcemi na jméno získat, kromě svého již existujícího automatizovaného přístupu ke Cascade pro akcie na majitele a manuálního přístupu ke Cascade RS, další přístup ke Cascade pro akcie na jméno, a jestliže taková kombinace představovala pro společnost CBF problém, bylo by přiměřené oznámit to v rámci zahájeného jednání mezi oběma společnostmi společnosti EB, nebo jí dokonce případně nabídnout alternativní řešení, a to tím spíše, že se EB ve své elektronické zprávě ze dne 3. srpna 1999 dotazovala, jak může „v praxi tento přímý přístup zavést“.
- 104 Na základě korespondence mezi oběma společnostmi je přitom třeba poznamenat, že CBF nikdy společnost EB neinformovala o případném problému spojeném s otevřením dvou oddělených přístupů, jednoho manuálního a jednoho automatizovaného.

Oddělený přístup ke Cascade totiž nebyl nikdy uveden a celé jednání mezi žalobkyněmi a společností EB se týkalo otázky přístupu ke Cascade RS. Když v elektronické zprávě ze dne 19. října 1999 (bod 52 odůvodnění napadeného rozhodnutí) CBF uvádí značné změny systému a nezbytné analýzy pro automatizované spojení, odpovídá na dotazy společnosti EB týkající se automatizace RTS. Naproti tomu v téže elektronické zprávě CBF rovněž prohlašuje, pokud jde o přímý přístup ke Cascade RS, že manuální přístup může být zřízen poměrně snadno. Žalobkyně uvádějí různé typy přístupu ke Cascade a ke Cascade RS pouze ve své odpovědi Komisi ze dne 1. prosince 2003, tedy poté, co byl přístup ke Cascade RS poskytnut. Nadto se žalobkyně o nich pouze zmiňují (v textu a v přiloženém schématu), ale neuvádějí, že konkrétní přístup nebo kombinace dvou přístupů pro ně představovaly problém.

105 Navíc z bodu 256 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že během správního řízení se žalobkyně domnívaly, že EB měla online přístup ke Cascade v srpnu 1999 a že otevření online přístupu ke Cascade RS by stačilo k tomu, aby EB mohla zpracovávat akcie na jméno přímo prostřednictvím společnosti CBF. Žalobkyně mimoto prohlásily, že v době otevření přístupu ke Cascade RS společností EB, tento přístup „byl možný pouze manuálně [...] z technických důvodů“ (bod 258 odůvodnění čtvrtá odrážka napadeného rozhodnutí), a neuvedly žádný problém spojený s automatizovaným přístupem ke Cascade nebo s kombinací obou přístupů. Krom toho zpráva připojená k dopisu společnosti CBF ze dne 24. května 2002, nazvaná „Processing of registered shares in Germany“, kterou Komise připojila k žalobní odpovědi, popisuje postup zpracování akcií na jméno a odkazuje pouze na Cascade RS.

106 Každopádně, ačkoli se přístup ke Cascade RS technicky provádí dvěma vstupy, nemohlo to změnit posouzení skutkových okolností zjištěných v průběhu správního řízení. Vysvětlení žalobkyň, podle kterých automatizovaný přístup vyžadoval významné změny v informatických systémech, důkladnou přípravu a mnoho sérií testů, a v důsledku toho mohl být otevřen pouze dvakrát ročně, nemohou platně odůvodnit dva roky čekání na spojení, které spadá do běžné praxe společnosti CBF a které posledně uvedená obvykle otevírá v průběhu několika měsíců. Pro srovnání, CBL podle žalobkyň požadovala přesně tutéž kombinaci jako EB a získala přístup již za čtyři měsíce. Žalobkyně tvrdí, že to bylo možné, protože CBL provedla veškerou nezbytnou přípravu k otevření. Toto vysvětlení je však v rozporu s tezí žalobkyň, podle které údajně

bylo obtížné vyhovět v přiměřených lhůtách žádosti o přístup společnosti EB z důvodu její specifické žádosti o kombinaci obou oddělených přístupů. Mimoto žalobkyně samy uvádějí, že způsoby přístupu mohou být podle přání kombinovány a že je to zákazník, kdo vybírá, jaký typ přístupu ke společnosti CBF chce získat.

107 Žalobkyně rovněž tvrdí, že byl navržen manuální přístup ke Cascade a že by mohl být nainstalován okamžitě. Avšak, jak poznamenává Komise, nepředkládají v tomto ohledu žádný důkaz. Nevyplývá to nijak ani z výňatků korespondence mezi oběma společnostmi. Komise se tudíž správně domnívala, že žalobkyně nemohly platně tvrdit, že nabídly manuální přístup ke Cascade a že jej EB odmítla s tím, že trvala na automatizovaném přístupu (bod 258 odůvodnění první odrážka napadeného rozhodnutí).

108 Co se týče argumentu žalobkyň týkajícího se dodatečné funkce Cascade RS, „Power of Attorney“, není relevantní. Přístup, který byl poskytnut společnosti EB v listopadu 2001, byl totiž manuální a funkce „Power of Attorney“ byla k dispozici až od března 2002. Nemůže tudíž zpochybnit posouzení skutkového stavu provedené Komisí.

109 Totéž konečně platí o argumentu vycházejícím z funkce vypořádání Cascade RS. Jedná se totiž o technické upřesnění, které nebylo uvedeno v korespondenci mezi oběma společnostmi, a které tudíž, byť prokázáno, nemůže zpochybnit posouzení skutkového stavu provedené Komisí.

110 Vzhledem k předcházejícím úvahám je třeba dojít k závěru, že se Komise správně domnívala, na základě korespondence mezi oběma společnostmi, jakož i informací, které jí byly poskytnuty během správního řízení, že EB požádala o přístup ke Cascade RS a že netrvala na specifickém typu přístupu.

111 Za těchto okolností nemůže být tato argumentace žalobkyn přijata.

– K argumentaci, podle které EB neprovedla veškerou přípravu nezbytnou k otevření přístupu

112 Jednotlivé argumenty předložené žalobkyněmi, jejichž cílem je odůvodnit neotevření přístupu pro společnost EB k dřívějšímu datu z důvodu, že EB neprovedla veškerou nezbytnou přípravu, nejsou přesvědčivé.

113 Zprvė to platí pro argument vycházející z možnosti automatizovaného přístupu pouze ke spouštěcím datům, tedy dvakrát ročně, na jaře a na podzim. Jednak je zásada spouštěcích dat podle samotných žalobkyn spojena s automatizovaným přístupem, který na základě předcházejících úvah, nebyl v projednávané věci určující. Krom toho tato zásada nevyplývá z korespondence uvedené v napadeném rozhodnutí. I když je pravda, že jak tvrdí žalobkyně, viceprezident EB napsal, že pro společnost CBF bylo nejbližším možným datem po dubnu 2000 teprve září 2000 (elektronická zpráva ze dne 31. ledna 2000), zdá se, že po září 2000 byla zásada spouštěcích dat zcela opuštěna. Další zamýšlená data tak byla 30. říjen 2000 a 4. prosinec 2000. Mimoto elektronickými zprávami ze dne 30. září 2000 a 13. října 2000 CBF společnost EB vyzvala, aby jí sdělila datum, ke kterému má za to, že bude moci být připravena k otevření, a to tři týdny nebo čtrnáct dní před tímto datem. Nebylo v nich uvedeno žádné omezení, co se týče spouštěcích dat. Například ve své zprávě společnosti CBF ze dne 4. prosince 2000, který byl dnem určeným pro otevření přístupu, který však nebyl dodržen ze strany společnosti CBF, EB píše, že je možné, že bude nucena toto spuštění odložit na počátek příštího roku. Nakonec EB přístup získala dne 19. listopadu 2001.

114 I když se výrazy „spouštěcí datum“ nebo „spuštění“ často objevují v korespondenci mezi oběma společnostmi, je to ve smyslu synonym dne otevření přístupu. Je tedy třeba

analyzovat, zda EB učinila vše, co bylo nezbytné pro otevření přístupu bez ohledu na zásadu spouštěcích dat, tak, jak jsou vyličeena žalobkyněmi, tedy omezena na dvě možnosti ročně.

- 115 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že zpoždění bylo způsobeno odporem společnosti EB k praxi společnosti CBF během dotčeného období spočívající v zajištění zápisu nabyvatele akcie na jméno do registru akcií vydavatele namísto jména právního vlastníka. V napadeném rozhodnutí (bod 255 odůvodnění) Komise měla za to, že žalobkyně neprokázaly, že poznámky společnosti EB týkající se preferencí, co se týče mechanismu zápisu, mohly zabránit nebo zdržet poskytnutí přímého přístupu ke Cascade RS. V tomto ohledu je třeba dodat, že se nejednalo pouze o poznámky společnosti EB, nýbrž rovněž o poznámky společnosti CBF. Je totiž prokázáno, že CBF rovněž tento problém uvedla, zejména ve své elektronické zprávě ze dne 19. října 1999, kde tvrdí, že pro to, aby EB mohla mít přímý přístup k systému, musí souhlasit s vložím všech osobních údajů každého skutečného vlastníka nebo investora. Mimoto ze zápisu ze schůzky konané dne 28. ledna 2000 mezi oběma společnostmi (elektronická zpráva ze dne 31. ledna 2000) vyplývá, že tato otázka byla na této schůzce projednávána a že EB navrhla řešení, které CBF, jak se zdá, neodmítla. Krom toho žalobkyně uznávají, že i v období, které následovalo po otevření přístupu pro společnost EB a až do vytvoření funkce „Power of Attorney“, která tento problém vyřešila v roce 2002, EB nepoužívala manuální přístup ke Cascade RS pro údaje týkající se akcionářů a tyto údaje nepřenesla. Jak správně uvádí Komise, tato skutečnost prokazuje, že otevření přístupu bylo možné, aniž by byla vyřešena otázka zápisu právního vlastníka.

- 116 Zatřetí, pokud jde o argument, podle kterého EB údajně odmítla otevření přístupu stanovená na duben, září a říjen 2000, tyto otázky jsou dlouze analyzovány v napadeném rozhodnutí. Na prvním místě se totiž Komise správně domnívala, že z elektronické zprávy ze dne 31. ledna 2000 nijak nevyplývá, že EB nebyla připravena na otevření v dubnu. EB v ní jednoduše uvádí, že po dubnu je dalším možným datem pro CBF září. Když ve své elektronické zprávě ze dne 31. března 2000 napsala, že v současném stadiu není schopna provést spuštění v dubnu, odkazuje pouze na systém RTS, a nikoli na Cascade RS. Krom toho ve své odpovědi ze dne 3. dubna 2000 CBF uvádí svůj souhlas s odmítnutím spuštění automatizace RTS, přičemž se táže, zda, co se týče přímého přístupu ke Cascade RS, jejich závazek týkající se spuštění v září 2000 stále trvá (body 57, 59 a 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Argument žalobkyň, podle kterého EB dala na vědomí ve své elektronické zprávě ze dne 31. ledna 2000, že si přeje

zavést spojení v téže době jako automatizaci RTS, a že tudíž chtěla odložit obě aplikace, je tak v rozporu s pochopením situace, které CBF měla v rozhodné době.

117 Na druhém místě se ani argument žalobkyn, podle kterého CBF provedla přípravu (zejména školení u společnosti EB) a otevřela přístup ke Cascade RS dne 18. září 2000, který EB údajně nemohl využít, protože včas neukončila přípravu, nezdá být přesvědčivý. Je pravda, že ve své elektronické zprávě ze dne 12. září 2000 společnosti EB počítala CBF s „několika dny, než [EB] začne používat Cascade RS“. Položila však otázku, ke kterému dni EB začne používat Cascade RS a ke kterému dni bude plánovaný účet k dispozici pro akcie na jméno. EB odpověděla elektronickou zprávou ze dne 15. září 2000, že přenos je plánován na 30. října, že by však mohl být odložen. Mimoto interní zpráva ze dne 19. září 2000 uvádí tento neaktivní přístup, který by měl být uzavřen až do „data skutečného spuštění“ (body 62 až 64 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Z toho vyplývá, že úvahy Komise, podle kterých přístup otevřený dne 18. září 2000 nebyl aktivním přístupem, tedy funkčním přístupem online, ke Cascade RS a že byl poskytnut neočekávaně, jsou správné. Žalobkyně rovněž tvrdí, že EB dala na vědomí, že může zachovat zářijovou lhůtu. Nicméně, jak poznamenává Komise, nepředkládají v tomto smyslu žádný důkaz. V tomto ohledu powerpointová prezentace pro školení zaměstnanců společnosti EB dne 11. září 2000 a následná elektronická korespondence pouze dokazují, že toto školení proběhlo, skutečnost, kterou Komise nezpochybňuje, avšak neumožňují dojít k závěru, že EB byla informována o přesném dni pro otevření jejího přístupu.

118 Mimoto poté, co se toto otevření nezdařilo, CBF společnosti EB sdělila některé podmínky, které měly být před otevřením přístupu splněny, zejména poskytnutí informací o zákaznících a určení, ze strany společnosti EB, plánovaného data tři týdny nebo čtrnáct dní předem (elektronické zprávy ze dne 30. září 2000 a ze dne 13. října 2000, uvedené v bodech 65 a 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Tyto podmínky však nebyly splněny před otevřením přístupu v září 2000. Každopádně, jak uvádí Komise s ohledem na bod 117 výše, takový přístup nemůže být považován za funkční.

119 Na třetím místě Komise uznala, že jestliže přístup nemohl být otevřen ke dni 30. října 2000, bylo to z důvodu nepřipravenosti společnosti EB, avšak tvrdí, že tento poznatek v napadeném rozhodnutí zohlednila. Z napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že dne 16. října 2000 EB společnost CBF informovala, že nebude připravena ke spuštění dne 30. října, že však pravděpodobně bude připravena v prosinci 2000. Elektronickou zprávou ze dne 15. listopadu 2000, v souladu s požadovanou výzvou, EB potvrdila, že přístup bude moci být otevřen dne 4. prosince 2000 (body 68 a 69 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Na základě těchto informací Komise konstatovala, že EB si přála tento jednoměsíční odklad. Komise však správně má za to, že tato okolnost neukončila odkládající jednání společnosti CBF, které ostatně trvalo až do 19. listopadu 2001 (bod 264 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

120 S ohledem na předcházející úvahy je třeba konstatovat, že i při zohlednění jednoměsíčního odkladu požadovaného společností EB, tato společnost nezískala přístup ke Cascade RS ani po více než roce od své žádosti, a to aniž by žalobkyně předložily přesvědčivé odůvodňující informace. Jejich argumentace tudíž nemůže být přijata.

– K argumentaci vycházející ze změny smluvních vztahů dohodou mezi žalobkyněmi a společností EB

121 Novým datem stanoveným pro otevření přístupu byl 4. prosinec 2000. Dne 17. listopadu 2000 EB, v důsledku telefonického rozhovoru mezi osobami zodpovědnými za projekt z obou společností, během něhož CBF informovala společnost EB, že přístup nebude moci být poskytnut včas, napsala společnosti CBF a požádala ji o podrobnější informace o důvodech tohoto odmítnutí (bod 73 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

122 Právě po této elektronické zprávě vstoupila CI do jednání mezi společnostmi EB a CBF. Dne 1. prosince 2000 CI zaslala společnosti EB fax s odkazem na jejich debatu

a jejich tehdejší jednání týkající se žádosti posledně uvedené upravit provize vybírané za služby vypořádání, které jí byly poskytnuty ze strany společnosti CBF. V tomto faxu (bod 74 odůvodnění napadeného rozhodnutí) je uvedeno následující:

„Za těchto podmínek mě těší, že Vás mohu informovat, že jsme v zásadě připraveni podepsat dohodu se společností EB, která se týká nejen otázky naší analýzy současných postupů vypořádání, nýbrž která také bere v úvahu Vaši žádost o snížení provizí a dodatečné služby. V důsledku toho musíme dojednat novou dohodu. Měli bychom této příležitosti rovněž využít k přezkoumání požadavků, které zasíláme [společnosti EB], a nových od ní očekávaných služeb. Jednání by měla začít co nejdříve tak, aby mohla být úspěšně ukončena v polovině příštího roku.“

123 Zpráva ze dne 4. prosince 2000 zaslaná společností EB společnosti CBF (bod 75 odůvodnění napadeného rozhodnutí) zní takto:

„Již dva týdny se snažíme zprovoznit náš přístup ke Cascade RS. Vzdor mnoha [telefonickým hovorům] a zprávám jsme neobdrželi žádnou informaci o důvodech zpoždění ani o předpokládaném dni, kdy bychom měli mít přístup ke Cascade RS [...] Byli jsme překvapeni rozhodnutím společnosti CBF odložit náš přístup ke Cascade RS, ačkoli jsme podali výzvu s dodržením doby dvou týdnů, jak nás o to žádala, a ačkoli nám nejdříve byla dána zelená. Skutečnost, že nám nyní nejsou podávány žádné informace týkající se důvodů tohoto zpoždění ani odhadované doby k řešení ‚technických problémů‘, kterým čelíte, nám činí starosti.“

124 Dopisem ze dne 22. ledna 2001 napsala EB společnosti CI, že „byla rovněž v prosinci minulého roku informována o tom, že [CBF] změnila názor a že nakonec [EB] neposkytne přístup ke svému systému akcií na jméno, který je však otevřen jiným zákazníkům [CBF]“. EB se mimoto domnívala, že se tu jedná o formu diskriminace, která ovlivňuje její schopnost poskytovat služby svým zákazníkům (bod 78 napadeného rozhodnutí).

125 Ve faxu ze dne 24. ledna 2001 zaslaném společnosti EB (bod 79 odůvodnění napadeného rozhodnutí) zpochybnila CI výtku jakékoli diskriminace. V tomto faxu rovněž uvádí schůzku ze dne 23. října 2000 mezi oběma společnostmi, při níž byla zkoumána otázka srovnání provizí společnosti EB s provizemi placenými německými bankami. Také se zde píše:

„Co se týče systému akcií na jméno společnosti CBF, jsme připraveni zahrnout jej do našich budoucích jednání. Upozorňujeme však na to, že služba akcií na jméno je nabízena mnohými poskytovateli, a že tudíž CBF nemá výlučné postavení na německém trhu. Znovu Vás žádáme, abyste vzali na vědomí, že ani [CBL] nemá přímý přístup k systému akcií na jméno společnosti CBF. I v tomto bodě je Vaše obvinění z diskriminace neopodstatněné [...] Co se týče Vaší specifické žádosti směřující k řešení otázky snížení provize a otázky služby akcií na jméno, rádi s Vámi počátkem března zahájíme jednání o změně závazků dohodou (včetně Vašeho požadavku snížení komise a dodatečných služeb) [...]“

126 V témže faxu CI napsala, že „[v] průběhu schůzky konané dne 23. října 2000 se [EB a CI] zavázal[y] společně vyjednat novou smlouvu o spojení, která vyřeší problémy, které vznik[ly] v současné smlouvě, a přezkoumat požadavek [společnosti EB] o snížení komise v žádané míře“, že „[z]ávazek [společnosti EB] zahájit jednání byl ratifikován [...] v [jejích] dopisech“ a že „[t]yto dva dopisy [...] potvrdily, [že EB] rozumí, že tato otázka snížení provizí je částí celkového jednání o nové smlouvě a že k [těmto] dvěma dopisům nebyly připojeny žádné další podmínky“. Co se týče zvláštního požadavku společnosti EB, vyřešit otázku snížení provizí, CI uvedla, že je připravena zahájit jednání o změně závazků dohodou počátkem března (bod 113 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

127 Dne 10. července 2001 CBF společnosti EB telefonicky oznámila, že nemá problém, co se týče přímého přístupu k vypořádání akcií na jméno, jestliže Sivocam (tedy francouzský CDCP) ze své strany otevře spojení pro společnost CBF pro větší počet francouzských akcií (bod 82 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

128 Interní zpráva společnosti EB ze dne 15. března 2001, připojená v příloze k žalobní odpovědi, obsahuje strategii, kterou hodlá sledovat na schůzce se společností CBF dne 21. března 2001. Ve zprávě lze číst zejména, že pro společnost EB bylo počátečním cílem debaty se společností CBF nové jednání o ceně a druhým cílem bylo získání přístupu ke Cascade RS. EB mimoto doufala v zachování existující smlouvy a zároveň v dosažení obou dalších cílů. Zisk ze snížení cen byl ve zprávě odhadnut na 2 miliony eur a zisk ze získání přístupu ke Cascade RS na 9,2 milionu USD. Naproti tomu ze závěru zprávy vyplývá, že pro společnost EB přístup ke Cascade RS je důležitější než snížení cen, že existence „zvláštní“ smlouvy měla některé výhody, které chtěla zachovat, a že snížení cen mohlo být projednáno později.

129 Mimoto ze zápisu z této schůzky konané dne 21. března 2001, přiložené v příloze k duplice, vyplývá, že podle společnosti EB, ceny byly hlavní otázkou k jednání a že by veškeré otázky měly být projednány v rámci tehdy platné smlouvy, avšak že CBF chtěla všechny otázky projednat společně, a nikoli jednotlivě.

130 Na základě výše uvedené korespondence a dokumentů je třeba konstatovat, že ačkoli EB vznesla otázku snížení provize a dodatečných služeb, jsou to žalobkyně, kdo chtěl zahrnout otázku přímého přístupu do změny jejich smluvních vztahů dohodou, a nikoli EB. I když totiž EB, jak uznává i Komise, sledovala ve svých debatách se společností CBF několik cílů, domnívala se, že případný zisk ze získání přístupu ke Cascade RS je mnohem důležitější než zisk spojený se snížením cen. EB nemohla mít žádný zájem na zahrnutí otázky otevření přístupu do změny jejich smluvních vztahů se společností CBF dohodou, nýbrž spíše chtěla získat přístup na základě již platné smlouvy a jednat o případném snížení cen později. V důsledku toho je třeba zamítnout argumentaci žalobkyně k této otázce.

131 Žalobkyně rovněž uvádějí, že CBF odložila z října na listopad 2001 otevření přístupu pro společnost EB, protože její žádost o přístup ke společnosti Euroclear France (dříve Sicovam) pro všechny francouzské cenné papíry byla zamítnuta.

132 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury v oblasti použití článku 82 ES, i když konstatování existence dominantního postavení samo o sobě neznámá žádnou výtku vůči dotyčnému podniku, tento podnik má nicméně, bez ohledu na příčiny takového postavení, zvláštní odpovědnost za to, že jeho chování nebude na újmu účinné a nenarušené hospodářské soutěži na společném trhu (rozsudek *Michelin v. Komise*, bod 48 výše, bod 57). Stejně tak, i když existence dominantního postavení nezbavuje podnik, který má toto postavení, práva chránit vlastní obchodní zájmy, pokud jsou ohroženy, a i když je tento podnik oprávněn v rozumné míře činit úkony, které považuje za vhodné pro účely ochrany svých zájmů, taková jednání nicméně nemohou být přijatelná, pokud mají za cíl posílit toto dominantní postavení a zneužívat jej (viz rozsudek Soudu ze dne 30. září 2003, *Michelin v. Komise*, T-203/01, Recueil, s. II-4071, bod 55 a citovaná judikatura).

133 Z povahy povinností uložených článkem 82 ES tak vyplývá, že podniky v dominantním postavení mohou být za specifických okolností zbaveny práva chovat se nebo jednat způsobem, který není sám o sobě zneužitím a za který by ani nebylo možno uložit sankci, pokud by se jednalo o chování nebo jednání podniků, které nejsou v dominantním postavení (rozsudek Soudu ze dne 17. července 1998, *ITT Promedia v. Komise* (T-111/96, Recueil, s. II-2937, bod 139).

134 V důsledku toho žalobkyně nemohou uplatňovat zamítnutí žádosti o přístup společnosti CBF ke společnosti Euroclear France pro všechny francouzské cenné papíry nebo změnu smluvních vztahů se společností EB dohodou pro odůvodnění svého jednání. Jako podnik v dominantním postavení totiž CBF měla zvláštní odpovědnost za to, že její jednání nebude na újmu účinné a nenarušené hospodářské soutěži na společném trhu.

135 Mimoto je třeba uvést, že žádost společnosti CBF o přístup k francouzskému CDCP nemohla být pro projednávání spor relevantní před lednem 2001 (datu, ke kterému EB získala Sivocam, který se tak stal společností Euroclear France), tedy rok a půl po podání žádosti společnosti EB o přístup.

136 Na základě výše uvedené judikatury, je třeba dojít k závěru, že ze strany žalobkyň bylo zneužívajícím jednáním zahrnutí změny jejich smluvních vztahů a žádost o přístup k francouzskému CDCP do jejich jednání o poskytnutí přístupu ke Cascade RS, ačkoli tato trvala již déle než rok. Mimoto zájmy společnosti CI, mateřské společnosti společnosti CBL, která je jediným CDCP v Evropské unii vedle EB, se zdají dosti jasně vyplývat z korespondence a ze zápisů ze schůzek mezi nyní společnostmi EB, CBF a CI. Konečně přístup ke Cascade RS byl poskytnut společnosti EB, aniž by byla dosažena celková dohoda mezi stranami.

137 Co se týče tvrzení žalobkyň, podle kterého debata se společností EB o otevření přístupu byla zahájena teprve na podzim 2000, tedy v témže období jako debata o snížení cen a o rozšíření zvláštních služeb, stačí konstatovat, že toto tvrzení je v rozporu s jejich předchozími argumenty týkajícími se období od února do listopadu 2000.

138 Argumentace žalobkyň k této otázce tudíž musí být zamítnuta v plném rozsahu.

– K údajné neexistenci zneužívající překážky

139 Žalobkyně tvrdí, že případné zpoždění v otevření přístupu neodůvodňuje, aby jim bylo vytýkáno zneužití ve smyslu článku 82 ES, protože údajně nesledovaly žádný protisoutěžní cíl. Mimoto se domnívají, že se o případ zneužití dominantního postavení jedná pouze tehdy, když soutěžní možnosti podniku, jemuž údajně byly činěny překážky, byly nebo mohou být značně dotčeny.

140 Podle ustálené judikatury je pojem „zneužití“ pojmem objektivním, který se vztahuje na chování podniku v dominantním postavení, které může ovlivnit strukturu trhu, na němž je – právě v důsledku přítomnosti tohoto podniku – stupeň hospodářské soutěže

již oslabený, a jehož účinkem je bránění, za použití prostředků odlišných od těch, jež jsou používány při běžné soutěži výrobků nebo služeb na základě plnění hospodářských subjektů, zachování stupně hospodářské soutěže, který ještě na trhu existuje, anebo rozvoji této hospodářské soutěže (rozsudek Hoffmann-La Roche v. Komise, bod 49 výše, bod 91; viz rovněž rozsudek ze dne 30. září 2003, Michelin v. Komise, bod 132 výše, bod 54 a citovaná judikatura).

¹⁴¹ Jednání podniku v dominantním postavení tudíž může být zcela nepochybně považováno za zneužívající ve smyslu článku 82 ES (rozsudek Soudu ze dne 1. dubna 1993, BPB Industries a British Gypsum v. Komise, T-65/89, Recueil, s. II-389, bod 70).

¹⁴² Argument žalobkyň, podle kterého nesledovaly žádný protisoutěžní cíl, tudíž nemá žádný vliv na právní kvalifikaci skutkových okolností. Za těchto okolností prokázání cíle žalobkyň, odložit otevření přístupu, aby se zákazník a konkurentu skupiny Clearstream zabránilo v účinném poskytování jeho služby, může posílit závěr, že existuje zneužití dominantního postavení, není však jeho podmínkou.

¹⁴³ Krom toho je třeba připomenout, že v projednávaném případě byl přístup odmítnut společnosti EB, která byla v téže době zákazníkem společnosti CBF na německém trhu s cennými papíry v hromadné úschově, ale také přímým konkurentem společnosti CBL, sesterské společnosti CBF a jediným dalším MCDCP v Evropské unii, na navazujícím trhu zúčtování a vypořádání přeshraničních operací s cennými papíry. I když napadené rozhodnutí neprokazuje cíl žalobkyň vytvořit soutěžní znevýhodnění pro společnost EB, posuzuje naproti tomu motivaci a následky tohoto odmítnutí poskytnout služby v kontextu postavení společnosti EB a celé skupiny Clearstream na relevantním trhu. Komise tak uvádí mnohé indicie, které mohou vést k závěru, že žalobkyně měly za cíl vyloučit společnost EB z poskytování svých služeb, a tudíž narušit hospodářskou soutěž v poskytování sekundárních přeshraničních služeb zúčtování a vypořádání (body 234 a 300 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Vzhledem k objektivnímu pojmu „zneužití dominantního postavení“ však není nezbytné o této otázce rozhodnout.

144 Co se týče účinku, o kterém hovoří judikatura uvedená v bodě 140 výše, ten se nezbytně netýká konkrétního účinku oznámeného zneužívajícího jednání. Pro účely prokázání porušení článku 82 ES stačí prokázat, že zneužívající jednání podniku v dominantním postavení směřuje k omezení hospodářské soutěže nebo jinými slovy, že jednání má nebo může mít takový účinek (rozsudek ze dne 30. září 2003, *Michelin v. Komise*, bod 132 výše, bod 239).

145 Je tedy třeba zkoumat, zda Komise v projednávané věci prokázala, že jednání žalobkyň směřovalo k omezení hospodářské soutěže na trhu sekundárních služeb zúčtování a vypořádání.

146 Jak bylo ukázáno v rámci zkoumání prvního žalobního důvodu, z napadeného rozhodnutí vyplývá kompletní analýza trhu služeb provedená Komisí. Na tomto základě poté Komise platně mohla dojít k závěru, že CBF měla faktický monopol, a byla tak obchodním partnerem, kterého nelze obejít, v oblasti služeb primárního zúčtování a vypořádání na relevantním trhu. Komise mimoto konstatovala, že překážky vstupu na tento trh, pokud jde o právní úpravu, technické požadavky, zájem účastníků trhu, náklady na vstupu, náklady pro zákazníky a pravděpodobnosti možnosti poskytovat konkurenční výrobky, byly tak velké, že bylo možno vyloučit eventualitu nových vstupů vyvíjejících konkurenční tlak na společnost CBF v blízké budoucnosti (body 205 až 215 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

147 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že aby mohlo být zjištěno zneužití ve smyslu článku 82 ES, je třeba, aby odmítnutí dotčené služby mohlo vyloučit veškerou hospodářskou soutěž na trhu ze strany žadatele o službu, aby toto odmítnutí nemohlo být objektivně odůvodněno a aby služba sama o sobě byla nezbytná pro výkon činnosti žadatele (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. listopadu 1998, *Bronner, C-7/97, Recueil*, s. I-7791, bod 41). Podle ustálené judikatury jsou výrobek nebo služba považovány za podstatné nebo nezbytné, pokud neexistuje žádná skutečná nebo potenciální náhrada (viz rozsudek Soudu ze dne 15. září 1998, *European Night Services a další v. Komise*, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, *Recueil*, s. II-3141, bod 208 a citovaná judikatura).

148 Co se týče kritéria vyloučení veškeré hospodářské soutěže, není pro účely prokázání porušení článku 82 ES nezbytné prokázat vyloučení veškeré hospodářské soutěže na trhu, ale je třeba prokázat, že dotčené odmítnutí představuje riziko vyloučení veškeré účinné hospodářské soutěže na trhu nebo že takovou soutěž může vyloučit. Takové riziko vyloučení veškeré účinné hospodářské soutěže musí být prokázáno Komisí (rozsudek Microsoft v. Komise, bod 47 výše, body 563 a 564).

149 V projednávané věci Komise v souladu s těmito úvahami konstatovala (body 168, 226, 228, 231 a 234 odůvodnění napadeného rozhodnutí) nejprve, že žalobkyně mají faktický monopol v oblasti poskytování služeb primárního zúčtování a vypořádání na relevantním trhu a že EB nemohla duplikovat služby, o které žádala. Poté Komise konstatovala, že, jakožto MCDP, EB svým zákazníkům nabízí jediný přístupový bod k velkému počtu trhů s cennými papíry, a tedy novátorskou službu, na úrovni Evropy, sekundárního zúčtování a vypořádání přeshraničních operací s cennými papíry na vnitřním trhu a že investoři, kteří si přáli používat služby „jediné přepážky“ MCDP, v podstatě mají výběr mezi společnostmi CBL a EB. Podle Komise přístup ke společnosti CBF byl pro společnost EB nezbytný k tomu, aby mohla poskytovat tyto sekundární přeshraniční služby zúčtování a vypořádání, a odmítnutí žalobkyň poskytnout jí primární služby zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno omezilo schopnost společnosti EB poskytovat kompletní celoevropské a inovační služby. To poškodilo inovaci a hospodářskou soutěž v poskytování sekundárních přeshraničních služeb zúčtování a vypořádání na trhu přeshraničního zúčtování a vypořádání cenných papírů v Evropské unii a v konečném důsledku zákazníky na jednotném trhu. Konečně Komise konstatovala, že jednání žalobkyň nemůže být objektivně odůvodněno.

150 Mimoto Komise došla k závěru, že odmítnutí poskytnout přímý přístup ke Cascade RS a neodůvodněná diskriminace v tomto ohledu nejsou dvěma oddělenými protiprávními jednáními, nýbrž spíše dvěma projevy téhož jednání, protože neodůvodněná diskriminace je dána tím, že CBF odmítla poskytovat společnosti EB téže služby, které bez prodlení poskytovala jiným srovnatelným zákazníkům, nebo služby podobné. Takto prokázané odmítnutí poskytnout služby je podle Komise zesíleno konstatováním neodůvodněného diskriminačního jednání se zákazníky CBF.

151 Tyto závěry nemohou být vyvráceny jednotlivými argumenty uplatněnými v tomto ohledu žalobkyněmi. Na rozdíl od tvrzení žalobkyň tak Komise právem měla za to, že lhůta pro získání přístupu dalece překročila to, co mohlo být považováno za přiměřené a odůvodněné, a svědčí tak o zneužívajícím odmítnutí poskytovat dotčenou službu, které může způsobit soutěžní znevýhodnění společnosti EB na relevantním trhu. Pro srovnání, CBL, přímý konkurent společnosti EB, získala přístup ke Cascade ES již za čtyři měsíce. Krom toho, co se týče argumentu žalobkyň, podle kterého v rozhodné době CBL také neměla přístup ke společnosti CBF, je třeba poznamenat, že CBL tuto žádost podala teprve poté, co přístup ke Cascade RS již byl poskytnut společnosti EB (bod 236 odůvodnění druhá odrážka napadeného rozhodnutí).

152 Argument vycházející z toho, že Komise údajně neprokázala, že nepřímý přístup k CBF představoval soutěžní znevýhodnění pro společnost EB a že EB a CBL v Evropě disponovaly ve většině případů nepřímými přístupy k CDCP, byl již analyzován v rámci prvního žalobního důvodu s ohledem na otázku nahraditelnosti ze strany nabídky. K této otázce je třeba připomenout, že před podáním žádosti o přístup ke Cascade RS společnost EB disponovala nepřímým přístupem k systému společnosti CBF prostřednictvím společnosti Deutsche Bank. Na základě informací poskytnutých účastníky trhu však Komise správně konstatovala, že takový nepřímý přístup představoval určitý počet nevýhod, totiž delší lhůty, zvýšené riziko, zvýšené náklady a možné konflikty zájmů (bod 139 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Krom toho argument případných nepřímých přístupů k CDCP existujícím na jiných zeměpisných trzích není relevantní, protože posouzení skutkových okolností se týká výlučně zeměpisného trhu dotčeného v projednávané věci, tedy Německa.

153 Co se týče argumentu žalobkyň o irelevanci odkazu, v napadeném rozhodnutí, na dřívější rozhodnutí Komise, protože se údajně zakládaly na kvalifikovaném omezujícím účinku, který není dán v projednávané věci, stačí připomenout judikaturu uvedenou výše v bodě 55.

154 Co se týče důležitosti cenných papírů na jméno společnosti EB uložených u společnosti CBF a případného zisku pro společnost EB spojeného se získáním přístupu ke Cascade RS, je třeba zejména zdůraznit, podobně, jak činí Komise, důležitost možnosti nabízet

zákazníkům služby spojené s německými akciemi na jméno, což v kontextu současného trhu nemůže být zpochybněno. Mimoto důležitost služby poskytované společností CBF může být posuzována pouze na základě objemů transakcí uskutečněných s ohledem na společnost EB, které nutně neodpovídají a které dokonce ve většině případů neodpovídají, objemu akcií uložených u společnosti CBF. Každopádně, jestliže argument slabého objemu může mít vliv na volbu mezi automatizovaným přístupem a přístupem manuálním, i slabý objem operací s akciemi na jméno, především vzhledem k jejich důležitosti, může odůvodňovat přímý přístup k systému zpracování společnosti CBF. Krom toho žalobkyně neposkytují žádný odhad na základě hodnoty uskutečněných transakcí, nýbrž se omezují na předložení číselných údajů týkajících části akcií na jméno uložených u společnosti CBF, a to bez jakéhokoli důkazu. Stejným způsobem předkládají další výpočet pro určení důležitosti těchto akcií pro společnost EB, který není podepřen žádným oficiálním dokumentem ani žádným definovaným výpočtovým základem.

155 V důsledku toho musí být argumentace žalobkyň k této otázce v plném rozsahu zamítnuta.

– K údajné neexistenci diskriminace vůči společnosti EB

156 Veškeré části odpovědi na tento argument již byly uvedeny v předcházejících bodech. Stačí tak připomenout, co se týče údajné žádosti společnosti EB o automatizovaný přístup ke Cascade a manuální přístup ke Cascade RS, že CBL získala přístup ke Cascade RS již za čtyři měsíce, ačkoli podle žalobkyň samotných požadovala tutéž kombinaci jako EB (viz body 106 a 151 výše). Pokud jde o tvrzení, podle kterého EB údajně během více než roku neprovedla nezbytnou přípravu pro otevření přístupu, toto tvrzení nebylo žalobkyněmi prokázáno (viz body 112 až 120 výše). Konečně žalobkyně nepochybnují, že rakouští CDCP a francouzští CDCP získali přístup ke Cascade RS okamžitě. Z informací získaných během správního řízení a uvedených v napadeném rozhodnutí vyplývá, že neexistovaly služby zúčtování a vypořádání, které CBF poskytovala MCDP, jež by neposkytovala vnitrostátním CDCP (body 133 a 296 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Co se týče typu přístupu, je třeba připomenout, že přístup poskytnutý společnosti EB v listopadu 2001 byl manuální, stejně tak jako přístup poskytnutý uvedeným vnitrostátním CDCP.

157 V důsledku toho je třeba dojít k závěru, že Komise právem konstatovala, že společnost EB byla předmětem diskriminace týkající se poskytování služeb primárního zúčtování a vypořádání pro akcie na jméno.

158 S ohledem na předcházející úvahy musí být tato část druhého žalobního důvodu zamítnuta jako neopodstatněná.

K druhé části, vycházející z neexistence diskriminace v oblasti ceny

Argumenty účastnic řízení

159 Žalobkyně tvrdí, že neexistovala zneužívající diskriminace při stanovení ceny vůči společnosti EB. Zejména údajně není možno srovnávat CDCP a MCDCP, protože se jedná o dvě rozdílné skupiny zákazníků. Jak kombinace požadovaných služeb, tak náklady z nimi spojené jsou údajně různé.

160 Zaprvé z judikatury Soudního dvora vyplývá, že struktura trhu může odůvodnit rozlišování mezi různými kategoriemi zákazníků. V projednávané věci však Komise údajně opomenula různé určující prvky existující ve funkcích a modelech činnosti CDCP a MCDCP. Zvláště, na rozdíl od CDCP, MCDCP, údajně nejsou prosti rizika, protože nepodléhají státnímu dohledu, který má zajistit bezpečnost oběhu kapitálu, a protože údajně mohou uskutečňovat transakce v různých měnách.

- 161 Zadruhé objemy transakcí, které CBF musí provést pro MCDCP, jsou údajně mnohem větší než objemy uskutečněné pro CDCP, a tudíž stupeň standardizace a automatizace je údajně vyšší u prvně uvedených, což údajně vyžaduje použití některých zvláštních programů. 76 % celkových nákladů se totiž údajně týká zpracování transakcí pro MCDCP, což vyvolává zvýšení nákladů zpracování údajů.
- 162 Zatřetí EB údajně využívá některých zvláštních služeb uvedených v bodě 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Těmto zvláštním službám údajně odpovídá roční paušální částka ve výši 125 000 eur. Tyto služby totiž údajně nejsou spojeny se zúčtováním a vypořádáním, nýbrž výlučně s úschovou a vydáním cenných papírů. V tomto ohledu žalobkyně v příloze repliky předkládají dopis ze dne 29. srpna 1996 zaslaný společnosti EB. Žalobkyně trvají na přesnosti a relevanci kvalifikace a rozdělení mezi službami vypořádání a zvláštními službami a uvádějí, že posledně uvedené služby jsou poskytovány pouze společnosti EB. Změny položek následující po odevzdání cenných papírů jejich majitelem, jejich vrácení majitelům a zvýšení nebo snížení kapitálu emitentů jsou údajně spojeny s úschovou cenných papírů, a nikoli se zúčtováním a vypořádáním v rámci transakcí s cennými papíry.
- 163 Začtvrté dohoda podepsaná v roce 1997 mezi právními předchůdkyněmi společnosti CBF a EB údajně uváděla některé činnosti výlučně vůči společnosti EB, jejichž zvláštní hodnota byla společností EB údajně uznána v její interní zprávě ze dne 15. března 2001. Komise se však údajně neseznámila se všemi informacemi, které měla k dispozici.
- 164 Zapáté CBF údajně musela nést náklady smlouvy o pojištění občanskoprávní odpovědnosti za zvláštní rizika odpovědnosti související s oběma MCDCP. V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, že na rozdíl od tvrzení Komise náklady uvedené pod položkou „Obecné výdaje“ pro společnost EB jsou šestkrát vyšší než náklady uvedené pro všechny CDCP a 1.7 vyšší než náklady uvedené pro společnost CI. Tato zvláštní rizika jsou údajně spojena s velkými objemy transakcí MCDCP, jak to již žalobkyně údajně ukázaly ve svých vyjádřeních ze dne 1. září 2003 a 1. prosince 2003, jejichž výňatky jsou přiloženy v příloze repliky. Mimoto rozložení nákladů pojistného je údajně odůvodněno škodnými událostmi, které jsou častější u MCDCP.

165 Zašesté 99,01 % transakcí provedených v noci pro centrální depozitáře, je pro MCDCP, což údajně způsobuje dodatečné náklady. Na rozdíl od CDCP jsou totiž výsledky MCDCP poskytovány i během noci. V tomto ohledu žalobkyně v příloze k replice předkládají tabulku odměn za transakce, vypočítanou na základě celkových nákladů a objemu transakcí přičitatelných MCDCP nebo CDCP, které však údajně neobsahují žádné rozlišení nákladů transakce mezi zpracováním v noci a ve dne, protože náklady zvláštního dohledu na doplňkové provedení programů spuštěných pouze pro MCDCP a datových služeb vyplývajících z velkých objemů transakcí údajně vznikly v rámci zpracování v noci a rovněž v rámci zpracování ve dne.

166 Žalobkyně rovněž tvrdí, že Komise nesprávně vypočetla cenový rozdíl konstatovaný v projednávané věci. Jelikož totiž roční paušální částka není odměnou za služby vypořádání a jelikož CBF společnosti EB poskytla množstevní slevy, činí cenový rozdíl, který musí být odůvodněn prokázáním odpovídajících nákladů, údajně 2 až 5 % a nedosahuje výše 20 %. Krom toho Komise údajně odmítá uznat zvláštní náklady vzniklé společnosti CBF, umožňující objektivně odůvodnit tento cenový rozdíl, který žalobkyně odhadly na částku mezi 0,10 a 0,25 eur.

167 Konečně Komise údajně neprovedla analýzu a neodpověděla na otázku, zda tvorba cen požadovaných žalobkyněmi vůči společnosti EB posledně uvedené způsobila soutěžní znevýhodnění. Podle žalobkyň nejlepší důkaz toho, že EB nebyla znevýhodněna, spočívá ve skutečnosti, že EB cenové snížení neodrazila ve vztahu ke svým zákazníkům.

168 Komise navrhuje zamítnutí této argumentace.

Závěry Soudu

- 169 Praxe diskriminačních cen ze strany podniku v dominantním postavení je zakázána článkem 82 druhým pododstavcem písm. c) ES, který se vztahuje na zneužívání spočívající v „uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži“.
- 170 Podle judikatury tak podnik nemůže používat umělé cenové rozdíly, které mohou způsobit znevýhodnění jeho zákazníků a narušit hospodářskou soutěž (rozsudky Soudu ze dne 6. října 1994, Tetra Pak v. Komise, T-83/91, Recueil, s. II-755, bod 160, a Deutsche Bahn v. Komise, bod 65 výše, bod 78).
- 171 V projednávané věci je tedy třeba ověřit věcnou správnost skutkových zjištění, o něž se Komise opírá pro konstatování cenové diskriminace ze strany žalobkyn, a zda tyto poznatky mohou podpořit její závěr, podle kterého byly vůči obchodním partnerům uplatňovány rozdílné podmínky při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži.
- 172 Podle Komise tvoří MCDCP a CDCP dvě skupiny srovnatelných zákazníků v rozsahu, v němž jedna jako druhá poskytují sekundární služby zúčtování a vypořádání přeshraničních operací týkající se cenných papírů vydaných podle německého práva, a v němž je obsah primárních služeb zúčtování a vypořádání přeshraničních operací, které jim CBF poskytuje, rovnocenný. Na základě informací poskytnutých samotnými žalobkyněmi totiž Komise konstatovala, že CDCP a MCDCP využívají srovnatelných služeb a že neexistují služby zúčtování a vypořádání, které CBF poskytovala MCDCP, jež by neposkytovala CDCP (body 128 a 133 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

173 Mezi účastníky řízení je nesporné, že CBF účtovala vnitrostátním CDCP 5 eur za operaci, zatímco mezi koncem roku 1996 a dnem 1. ledna 2002 účtovala společnosti EB základní cenu 6 eur za operaci, jakož i roční poplatek 125 000 eur.

174 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že tři kategorie zákazníků společnosti CBF (CDCP, MCDCP a zákazníci na základě všeobecných podmínek) od ní v podstatě získávají téže služby, jelikož jsou na ni všechny navázány jakožto zprostředkující schovatelé, avšak že cenový rozdíl odpovídá průběhu procesu, který se může lišit podle různých potřeb každého z těchto zákazníků. Je však třeba konstatovat, že tato argumentace je často v rozporu s dalšími prohlášeními učiněnými během správního řízení a řízení před Soudem.

175 Žalobkyně tak zaprvé tvrdí, že paušální částka 125 000 eur odpovídá výlučně úschově a vydávání cenných papírů. Na podporu tohoto argumentu v příloze repliky předkládají dopis ze dne 29. srpna 1999 právní předchůdkyně společnosti CBF právní předchůdkyni společnosti EB informující poslední uvedenou o cenách používaných první uvedenou od 1. ledna 1997. Z tohoto dopisu však vyplývá, že paušální částka 125 000 eur byla účtována za zvláštní služby (viz rovněž bod 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí), zatímco je upřesněno, že pro služby úschovy byly uplatňované ceny „řádné“.

176 Mimoto žalobkyně vypočítávají některé činnosti, které se týkaly pouze EB podle dohody podepsané v roce 1997 mezi právními předchůdkyněmi společností CBF a EB.

177 Žalobkyně však neukazují, v čem se různé zvláštní služby, které uvádějí, odlišují od služeb poskytovaných MCDCP a CDCP obecně. V tomto ohledu je na prvním místě třeba konstatovat, že v průběhu správního řízení tvrdily, pokud jde o CDCP, že vedle standardních služeb jsou poskytovány některé vyjmenované služby vypořádání jako odpověď na zvláštní potřeby CDCP (pro přeshraniční operace) na základě individuálních dohod. Na druhém místě žalobkyně, pokud jde o MCDCP, prohlásily, že „pro MCDCP jsou poskytovány současně standardní služby a zvláštní služby srovnatelné se

službami poskytovanými CDCP“ a že, ve srovnání s CDCP, některé vyjmenované zvláštní služby nejsou požadovány MCDCP (body 125 a 128 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

178 Z toho vyplývá, že kromě standardních služeb poskytovaných zákazníkům na základě všeobecných podmínek jsou CDCP a MCDCP poskytovány některé dodatečné služby v závislosti na jejich zvláštní potřebě, totiž úkony související s přeshraničními operacemi.

179 V tomto ohledu je třeba zamítnout argument žalobkyní týkající se různých funkcí CDCP a MCDCP, protože, co se týče cenných papírů vydaných podle německého práva, jsou německé CDCP a MCDCP činné na téže úrovni a požadují od společnosti CBF tytéž primární služby. Komise proto správně došla k závěru, že obsah služeb primárního zúčtování a vypořádání pro přeshraniční operace poskytované společností CBF vůči CDCP a MCDCP je rovnocenný (bod 307 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Krom toho žalobkyně neukazují, v čem je bod 120 rozsudku Soudu ze dne 3. července 1991, AKZO v. Komise (C-62/86, Recueil, s. I-3359), na který odkazují, údajně relevantní pro rozlišení mezi různými kategoriemi zákazníků dotčených v projednávané věci.

180 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že mezi roky 1998 a 2002 objem transakcí společnosti EB byl více než osmnáctkrát větší než objem kumulovaných transakcí sedmi vnitrostátních CDCP, a že je tudíž stupeň standardizace a automatizace vyšší pro služby poskytované MCDCP nežli CDCP. Jak však správně uvádí Komise, tento argument směřuje spíše k opačnému závěru, totiž že po hrazení případných počátečních nákladů automatizace zvýšený stupeň automatizace v zásadě spíše vede ke snížení cen nežli k jejich růstu. Například z bodu 127 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že třem německým CDCP byly jejich odměny sníženy z důvodu přechodu čistě manuálního zpracování na plně automatizované postupy.

- 181 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že cenový rozdíl byl odůvodněný, jelikož CBF musela nést některé náklady vlastní MCDCP, spojené se zpracováním v noci, s velkými objemy transakcí, jakož i se smlouvou o pojištění občanskoprávní odpovědnosti za zvláštní rizika, kterým jsou vystavena obě MCDCP.
- 182 Je však třeba konstatovat, že důkazy na podporu těchto argumentů, které žalobkyně předkládají v rámci tohoto žalobního důvodu, nejsou přesvědčivé. Zejména jsou v příloze repliky předloženy výňatky vyjádření žalobkyň ze dne 1. září 2003 a 1. prosince 2003 a příloha vyjádření ze dne 1. září 2003, zaslané Komisi v odpověď na žádosti o informace.
- 183 Dokument přiložený k vyjádření ze dne 1. září 2003 obsahuje rozpis nákladů na období od ledna 2002 do srpna 2002, a netýká se tak období, pro které bylo konstatováno použití diskriminačních cen. Mimoto cena uplatňovaná vůči společnosti EB od 1. ledna 2002 byla obnovena na 3 eura. Z odpovědi žalobkyň na žádost Komise o informace ze dne 12. září 2002, která je přílohou dupliky, vyplývá, že ziskové rozpětí CBF týkající se MCDCP bylo, i po tomto snížení, srovnatelné se ziskovým rozpětím týkajícím se CDCP. Tento rozpis údajně tudíž v žádném případě nemůže odůvodnit vytýkaný cenový rozdíl během dotčeného období.
- 184 Co se týče výňatků vyjádření ze dne 1. září 2003 a 1. prosince 2003, představují tedy spíše dodatečnou argumentaci žalobkyň nežli dokument mající jakoukoli průkaznou hodnotu.
- 185 V tomto ohledu je třeba připomenout, že i když důkazní břemeno prokázat existenci okolností zakládajících porušení článku 82 ES nese Komise, přísluší nicméně dotčenému podniku v dominantním postavení, a nikoliv Komisi, aby v daném případě uplatnil před koncem správního řízení případné objektivní odůvodnění, a v tomto ohledu uvedl argumenty a předložil důkazy. Komisi dále přísluší, pokud hodlá učinit závěr, že existuje zneužití dominantního postavení, aby prokázala, že argumenty

a důkazy uplatněné uvedeným podnikem nemohou obstát, a tedy, že uvedené odůvodnění nelze přijmout (rozsudek Microsoft v. Komise, bod 47 výše, bod 688).

186 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že v průběhu správního řízení Komise několikrát žalobkyně požádala o odůvodnění uplatňovaných cenových rozdílů během dotyčného období a zejména o poskytnutí podrobností o nákladech ve všech případech jejich rozepsáním po transakcích. Mezi účastnicemi řízení je nesporné, že žalobkyně Komisi nikdy takový rozpis nákladů nepředaly. Krom toho seznam služeb předložený žalobkyněmi byl podle Komise nesouvislý a obsahující rozpory (body 134 a 313 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

187 Mimoto argumenty žalobkyně, co se týče zpracování v noci, velkého objemu transakcí a pojištění občanskoprávní odpovědnosti s ohledem na EB byly všechny analyzovány a právem zamítnuty v napadeném rozhodnutí. I když některé dokumenty, které jsou základem této analýzy, jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí, tyto buď nejsou předloženy pro účely projednávání věci, anebo i když jsou předloženy, nejsou přesvědčivé (viz body 183 a 184 výše). Tato tvrzení žalobkyně, která nejsou založena na žádném průkazném číselném údaji, nejsou přesvědčivá, přičemž některá z nich jsou nelogická a dokonce rozporuplná. Žalobkyně tak nebyly schopny prokázat, jak velké transakční objemy, přestože vycházejí ze zvýšené úrovně automatizace, způsobily zvýšení nákladů na transakci. Stejně tak nevysvětlují, proč údajně uzavřely smlouvu o pojištění občanskoprávní odpovědnosti umožňující krýt rizika týkající se MCDCP, a nepředkládají kopii takové pojistné smlouvy. Co se týče zpracování v noci, i když tento argument by sám o sobě mohl představovat odůvodnění, musí být argumentace žalobkyně k této otázce přesto zamítnuta. Žalobkyně tvrdí, že výpočet, který předkládají v příloze k replice neobsahuje žádné rozlišení transakčních nákladů mezi zpracováním v noci a zpracováním ve dne, protože náklady zvláštního dohledu na doplňkové provedení programů spuštěných pouze pro MCDCP a datových služeb vyplývajících z velkých objemů transakcí vznikly v rámci zpracování v noci, avšak rovněž v rámci zpracování ve dne. Žalobkyně tak jednak směšují dodatečné náklady vzniklé na základě skutečností uvedených v rámci předchozích argumentů a dodatečné náklady na základě zpracování v noci. Krom toho nepředkládají žádný výpočet těchto nákladů podle objemu transakcí zpracovaných v noci a ve dne a podle příjemce, EB nebo CDCP.

188 V důsledku toho argumenty žalobkyně nemohou zpochybnit posouzení Komise v napadeném rozhodnutí, podle kterého žalobkyně neprokázaly, že ceny uplatňované vůči společnosti EB byly založeny na skutečných dodatečných nákladech, které nesly pouze s ohledem na ni.

189 Začtvrté, pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého Komise nesprávně vypočetla cenový rozdíl, který měly odůvodnit, tento musí být rovněž zamítnut. Na základě popisu služeb, které žalobkyně označují za zvláštní kromě vypořádání (bod 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí), se totiž nejméně některé z těchto služeb odpovídajících paušální částce 125 000 eur jeví být spojeny se službou vypořádání. Každopádně je třeba konstatovat, že vedle řádné odměny za transakci, CBF společnosti EB účtovala tuto dodatečnou paušální částku za služby, jejichž příjemci byly EB a CDCP, která však nebyla účtována posledně uvedeným, které však využívaly větší počet zvláštních služeb než MCDP. Cena za transakci vzata ve svém celku a skutečně zaplacená společností EB tak byla vyšší než nominální sazba za transakci ve výši 6 eur a diskriminace, jejímž předmětem byla EB, tak přesahuje rozdíl o 20 % mezi cenami účtovanými vůči společnosti EB a cenami účtovanými některým CDCP (bod 306 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Pokud jde o množstevní slevu uplatňovanou vůči společnosti EB, tato údajně spíše musela obnovit ceny pro společnost EB na úroveň nižší než jinych srovnatelných zákazníků.

190 Vzhledem k předcházejícím úvahám je třeba konstatovat, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když došla k závěru, že žalobkyně uplatňovaly diskriminační ceny vůči společnosti EB ve smyslu čl. 82 druhého pododstavce písm. c) ES.

191 Konečně žalobkyně tvrdí, že Komise neanalyzovala a neodpověděla na otázku, zda tvorba cen účtovaných žalobkyněmi vůči společnosti EB této společnosti způsobila soutěžní znevýhodnění.

192 Jak připomenul Soudní dvůr, zvláštní zákaz diskriminace stanovený v čl. 82 druhém pododstavci písm. c) ES je součástí systému, který v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. g) ES zajišťuje, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž. Obchodní

chování podniku v dominantním postavení nesmí narušovat hospodářskou soutěž na předcházejícím nebo navazujícím trhu, tzn. hospodářskou soutěž mezi dodavateli nebo mezi odběrateli tohoto podniku. Smluvní partneři uvedeného podniku nesmí být v soutěži mezi sebou zvýhodňováni ani znevýhodňováni. Proto, aby byly splněny podmínky použití čl. 82 druhého pododstavce písm. c) ES, je třeba zjistit, že chování podniku v dominantním postavení na trhu je nejen diskriminační, ale že rovněž směřuje k narušení tohoto soutěžního vztahu, tzn. k narušení soutěžního postavení jedné obchodních partnerů tohoto podniku ve vztahu k druhým (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. března 2007, *British Airways v. Komise*, C-95/04 P, Sb. rozh. s. I-2331, body 143 a 144).

193 V tomto ohledu nic neodporuje závěru, že diskriminace obchodních partnerů, kteří se nacházejí v soutěžním vztahu, může být považována za zneužívající od okamžiku, kdy chování podniku v dominantním postavení z hlediska celkových okolností projednávaného případu směřuje k narušení hospodářské soutěže mezi obchodními partnery. V takové situaci nelze požadovat, aby byl dodatečně podán důkaz skutečného a kvantifikovatelného zhoršení soutěžního postavení jednotlivých obchodních partnerů (rozsudek ze dne 15. března 2007, *British Airways v. Komise*, bod 192 výše, bod 145).

194 V projednávané věci použití, vůči obchodnímu partnerovi, rozdílných cen za rovnocenné služby, a to nepřetržitě v průběhu pěti let a podnikem majícím faktický monopol na předcházejícím trhu, nemohlo nezpůsobit soutěžní znevýhodnění téhož partnera.

195 Vzhledem ke všem předchozím úvahám je třeba zamítnout tuto část druhého žalobního důvodu a tudíž druhý žalobní důvod jako celek.

3. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného přičítání protiprávního jednání společnosti CBF k tíži společnosti CI

Argumenty účastnic řízení

¹⁹⁶ Žalobkyně tvrdí, že Komise nikdy nekonstatovala, že druhá žalobkyně, CI, má dominantní postavení, a že ho tudíž nemohla zneužít.

¹⁹⁷ Komise tuto argumentaci odmítá.

Závěry Soudu

¹⁹⁸ Je třeba připomenout, že protisoutěžní jednání podniku může být přičteno jinému podniku, pokud neurčoval své jednání na trhu samostatně, ale v zásadě uplatňoval pokyny vydané posledně uvedeným podnikem, zejména s ohledem na hospodářské a právní vazby, které je spojují (rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Metsä-Serla a další v. Komise, C-294/98 P, Recueil, s. I-10065, bod 27). Tak může být chování dceřiné společnosti přičteno mateřské společnosti, pokud dceřiná společnost neurčuje samostatně své chování na trhu, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jí udělila mateřská společnost (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. července 1972, Imperial Chemical Industries v. Komise, 48/69, Recueil, s. 619, body 132 a 133).

¹⁹⁹ V konkrétním případě, kdy mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti, která se dopustila protiprávního jednání, existuje vyvratitelná domněnka, podle které uvedená mateřská společnost vykonává rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 1983,

AEG-Telefunken v. Komise, 107/82, Recueil, s. 3151, bod 50), a že tedy tvoří jediný podnik ve smyslu práva hospodářské soutěže (rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005, Tokai Carbon a další v. Komise, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, Sb. rozh. s. II-10, bod 59). Přísluší tedy mateřské společnosti, která před soudem Společenství napadla rozhodnutí Komise, kterým jí byla uložena pokuta za jednání, jehož se dopustila její dceřiná společnost, vyvrátit uvedenou domněnku předložením důkazů, které mohou prokázat nezávislost její dceřiné společnosti (rozsudek Soudu ze dne 27. září 2006, Avebe v. Komise, T-314/01, Sb. rozh. s. II-3085, bod 136; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise, C-286/98 P, Recueil, s. I-9925, dále jen „rozsudek Stora“, bod 29).

200 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že ačkoli je pravda, že Soudní dvůr v rozsudku Stora, bod 199 výše (body 28 a 29), uvedl kromě vlastnictví 100 % kapitálu dceřiné společnosti další okolnosti, jako například nezpochybnění vlivu vykonávaného mateřskou společností na obchodní politiku její dceřiné společnosti a společné zastoupení obou společností během správního řízení, nic to nemění na tom, že Soudní dvůr uvedl zmíněné okolnosti pouze s cílem uvést souhrn skutečností, na kterých Soud založil své úvahy, za účelem učinění závěru, že Soud nezaložil své rozhodnutí výhradně na vlastnictví veškerého kapitálu dceřiné společnosti její mateřskou společností. Soudní dvůr v rozsudku Stora, bod 199 výše (bod 29), výslovně uvádí, že „vzhledem k vlastnictví veškerého kapitálu dceřiné společnosti se Soud mohl oprávněně domnívat, jak uvedla Komise, že mateřská společnost skutečně vykonávala rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti“ a že za těchto podmínek přísluší žalobkyni vyvrátit tuto „domněnku“ dostačujícími důkazy.

201 V projednávané věci, jelikož CI vlastnila 100 % kapitálu CBF, příslušelo jí předložit důkaz o existenci samostatného jednání společnosti CBF, který by mohl vyvrátit tuto domněnku, což neučinila. Ve svých vyjádřeních se totiž žalobkyně nevyslovily k otázce, zda dceřiná společnost CBF autonomně určovala nebo určuje své jednání na trhu namísto uplatňování instrukcí své mateřské společnosti.

202 Žalobkyně nezpochybnila ani tvrzení Komise v žalobní odpovědi odkazující na body 235, 271 a následující odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého se jednak Clearstream ve svých obchodních publikacích představuje jako jediná entita, a jednak skutkové okolnosti podané v napadeném rozhodnutí ukazují, že CI ovlivňovala jednání společnosti CBF, která tak nejednala samostatně, ani to, že CI občas jednala na účet své německé dceřiné společnosti.

203 Co se týče argumentace žalobkyně, podle které Komise údajně nikdy nekonstatovala, že CI je podnikem majícím dominantní postavení na relevantním trhu, stačí konstatovat, že spočívá na chybném předpokladu, podle kterého s ohledem na ni nebylo konstatováno žádné protiprávní jednání. Z bodu 224 a následujících odůvodnění a z článku 1 napadeného rozhodnutí vyplývá, že CI byla osobně shledána odpovědnou za protiprávní jednání, ohledně něhož se má za to, že se jej sama dopustila z důvodu hospodářských a právních vazeb, které ji pojí se společností CBF a které jí umožňují určovat jednání společnosti CBF na trhu (viz v tomto smyslu rozsudek *Metsä-Serla* a další v. Komise, bod 198 výše, bod 34).

204 V důsledku toho je třeba zamítnout třetí žalobní důvod jako neopodstatněný.

4. *K čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nepřesnosti napadeného rozhodnutí*

Argumenty účastnic řízení

205 Žalobkyně tvrdí, že Komise stanovením, v článku 1 napadeného rozhodnutí, počátku protiprávního odmítání poskytovat dotčené služby na 3. prosinec 1999 nezohlednila čtyřměsíční interval od žádosti o přístup, ohledně něhož však v odůvodnění údajně tvrdila, že není zneužívající.

- 206 Pokud jde o článek 2 napadeného rozhodnutí, je údajně protiprávní, jelikož jeho znění je příliš nepřesné, zejména co se týče konkrétního jednání, jehož by se žalobkyně měly zdržet. Krom toho znění tohoto článku je údajně v němčině málo jasné a je v rozporu s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Mohlo by tak být chápáno v tom smyslu, že se žalobkyně musejí zdržet pouze jednání popsaných v článku 1, která porušují článek 82 ES, aniž by však bylo uvedeno jakých.
- 207 Žalobkyně z údajů poskytnutých Komisí v její žalobní odpovědi vyvozují, že se výrok napadeného rozhodnutí týká pouze jednání žalobkyň vůči společnosti EB, a nikoli vůči dalším podnikům. Komise údajně odmítá extenzivní výklad článku 2 napadeného rozhodnutí, který je tak podle žalobkyň neúčinný pro akcie na majitele.
- 208 Podle Komise znění článku 2 napadeného rozhodnutí neobsahuje nepřesnosti, které jí žalobkyně vytýkají.

Závěry Soudu

- 209 Zprv argument žalobkyň, podle kterého Komise údajně nezohlednila čtyřměsíční lhůtu při určení doby trvání protiprávního jednání, není opodstatněný. Datem první žádosti společnosti EB o přístup ke Cascade RS, jak ho vidí Komise a jak bylo potvrzeno v bodech 97 až 99 výše, je totiž 3. srpen 1999, zatímco článek 1 napadeného rozhodnutí stanoví počátek protiprávního jednání na 3. prosinec 1999. Z toho vyplývá, že Komise odečetla čtyři měsíce, tedy maximální dobu, kterou považuje za přiměřenou pro poskytnutí požadovaného přístupu, z celkového období protiprávního jednání konstatovaného v projednávané věci. Napadené rozhodnutí tudíž neobsahuje žádný rozpor mezi svým odůvodněním a výrokem.

210 Zadruhé, pokud jde o článek 2 napadeného rozhodnutí, je třeba připomenout, že Komise uvádí povahu a rozsah protiprávních jednání, za které ukládá sankce nebo které konstatuje, ve výroku svých rozhodnutí, a v zásadě, pokud jde právě o rozsah a povahu protiprávních jednání, není rozhodující odůvodnění, nýbrž výrok. Pouze v případě nedostatečné jasnosti termínů použitých ve výroku je třeba výrok vyložit pomocí odůvodnění napadeného rozhodnutí (rozsudek Soudu ze dne 11. prosince 2003, *Adriatica di Navigazione v. Komise*, T-61/99, Recueil, s. II-5349, bod 43).

211 V projednávané věci je znění výroku napadeného rozhodnutí zcela jednoznačné. Jasně z něho vyplývá, že Komise konstatovala v článku 1, že jednak odmítnutí poskytnout služby primárního zúčtování a vypořádání obchodů s akciemi na jméno a diskriminační jednání vůči společnosti EB, jakož i uplatnění diskriminačních cen vůči společnosti EB, jsou v rozporu s článkem 82 ES. Tento článek uvádí povahu a dobu konstatovaných protiprávních jednání, jakož i osoby, které se jich dopustily.

212 V článku 2 Komise žalobkyním nařídila, aby se napříště zdržely protiprávních jednání uvedených v článku 1 rozhodnutí. Jeho znění ve spojení se zněním článku 1 je tak velmi přesné.

213 Je tudíž třeba zamítnout čtvrtý žalobní důvod jako neopodstatněný.

214 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že žalobu je třeba zamítnout v plném rozsahu.

5. *K návrhu na vyslechnutí svědka*

- 215 Žalobkyně navrhuje, že svědectvím vedoucího služby „Zúčtování a vypořádání“ společnosti CBF v rozhodné době předloží důkaz některých svých tvrzení, totiž typu přístupu, který EB údajně požadovala, jejího odmítnutí nechat zapsat akcie na jméno jménem hospodářského vlastníka a odpovědnosti společnosti EB při neúspěchu otevření přístupu.
- 216 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soud je jediný oprávněný posoudit, zda je případně nezbytné doplnit poznatky, které má k dispozici, o věcech, které mu jsou předloženy (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, bod 67 a citovaná judikatura).
- 217 I když návrh na výslech svědků formulovaný v žalobě přesně uvádí, kterých skutečností se má výslech svědka nebo svědků týkat a z jakých důvodů mají být svědci vyslechnuti, přísluší totiž Soudu, aby posoudil relevantnost návrhu ve vztahu k předmětu sporu a nezbytnosti výslechu uvedených svědků (rozsudek Soudu ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 70).
- 218 V projednávané věci mohl Soud v potřebné míře rozhodnout na základě návrhových žádání, žalobních důvodů a argumentů vznesených v průběhu jak písemného, tak ústního řízení. Je tudíž třeba zamítnout návrh na vyslechnutí svědka předložený žalobkyněmi.

K nákladům řízení

- 219 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Společnostem Clearstream Banking AG a Clearstream International SA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. září 2009.

Podpisy.

Obsah

Skutkový základ sporu	II - 3166
Napadené rozhodnutí	II - 3167
Řízení a návrhová žádání účastnic řízení	II - 3174
Právní otázky	II - 3176
1. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného vymezení relevantního trhu služeb a z neexistence dominantního postavení žalobkyní	II - 3176
Argumenty účastnic řízení	II - 3176
Závěry Soudu	II - 3180
2. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z neexistence zneužití dominantního postavení	II - 3189
K první části, vycházející z neexistence zneužívajícího odmítnutí přístupu a zneužívající diskriminace ze strany žalobkyní	II - 3189
Argumenty účastnic řízení	II - 3189
Závěry Soudu	II - 3194
– K datu žádosti o přístup	II - 3195
– K údajným výkladovým pochybením Komise ohledně typů přístupu požadovaných společností EB	II - 3196
– K argumentaci, podle které EB neprovedla veškerou přípravu nezbytnou k otevření přístupu	II - 3200
– K argumentaci vycházející ze změny smluvních vztahů dohodou mezi žalobkyněmi a společností EB	II - 3203
– K údajné neexistenci zneužívající překážky	II - 3208
– K údajné neexistenci diskriminace vůči společnosti EB	II - 3213
K druhé části, vycházející z neexistence diskriminace v oblasti ceny	II - 3214
Argumenty účastnic řízení	II - 3214
Závěry Soudu	II - 3217
	II - 3231

3. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného přičítání protiprávního jednání společnosti CBF k tíži společnosti CI	II - 3224
Argumenty účastnic řízení	II - 3224
Závěry Soudu	II - 3224
4. K čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nepřesnosti napadeného rozhodnutí.	II - 3226
Argumenty účastnic řízení	II - 3226
Závěry Soudu	II - 3227
5. K návrhu na vyslechnutí svědka	II - 3229
K nákladům řízení	II - 3230